

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fl.,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólét petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, január 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- A politikai tüzhelyről.
- Polónyi obstruál.
- Harc a főorvosi állás körül.
- Tűz a mozgóképzőszínházban.
- Tolvajfogás — életveszélylyel.
- Megnyílt a Lloyd-klub.
- Tarkaságok.

Elnökválasztás a kamarában.

Arad január 21.

Azoknak a közgazdasági és társadalmi pozícióknak, a melyek nem csupán diszt jelentenek, s nem csupán az érdekesnek elismerését fejezik ki, hanem széleskörű munkát is kívánnak s ilyen munkára adnak alkalmat: egyike a kereskedelmi és iparkamarák elnöki széke. A fiatal magyar iparnak és kereskedelemnek ugyszólván ez volt az első önkormányzati szerve, s az ipar és kereskedelem növekedésével, izmosodásával együtt haladt ennek a szervnek hivatása, ereje, jelentősége. A kereskedelmi és iparkamarák a maguk területén nem csupán figyelői a gazdasági eseményeknek, nemcsak közvetítők és tolmácsok felfelé a kormányval szemben, lefelé pedig a kereskedők és iparosok irányában; hanem, eleven és igyekező szervezet mellett a kamarába fut össze a kerületnek minden jelentősebb gazdasági mozgalmá-

s a kamarából indul ki ezek helyes irányítása, és azok a kezdeményezések, a melyek a gazdasági élet új intézményeinek, új jogszabályainak vetik meg alapját.

Sokszor az a látszat, hogy a kamarákat mai szervezetük a bürokrácia tultengésére kényez ríti, a komoly érdekek szolgálata helyett a közigazgatási hatóságok kioktatására, véleménynyel való ellátására szorítja. Pedig a szervezet, kissé talán elavult működési szabályzata egyáltalán nem állja útját, hogy a kamara a maga területén valóságos konzulátusa legyen a kereskedőknek és iparosoknak, hogy ezek minden jogos sérelmeikben, közös bajaikban ép oly bizalommal forduljanak a kamarához, mint a külföldi alattvaló a maga konzulához. Nincs elvágva az alkalom, hogy a kamara az alkotások ásját vegye a kezébe, ha a megfeszített munkától nem irtózik.

A kamaráknak ez a nagy hivatás, s egyre emelkedő hatásköre teszi fontossá az elnöki állást. A mintbogy az egyes kamarák szerepe attól függ, hogy miként fogják azt föl, az elnöki állás sulya és jelentősége is az egyéntől függ, hogy annak kötelességtudása csak az aláírásokig terjed, vagy pedig nagy koncepciók, modern eszmék, ambíciók élnek-e benne, s ezeknek érvényesüléséhez megvan-e a tudása, akaratereje, tapasztalata.

Az aradi kereskedelmi és iparka-

mara e héten választja meg új elnökét. Az elnöki állás legkomolyabb, sőt valószínű, hogy egyedüli jelöltje Ottenberg Tivadar, az Aradi Első Takarékpénztár vezérigazgatója. Ellenjelöltje nem annyira egy személy lehet, hanem egy fogalom: a *pártszempont*. Ha ezt a szempontot kikapcsolják — s bizonyára száz érv szól amellett, hogy ebben az egyetlen egy esetben, mellőzzék azt, — akkor nincs akadálya annak, hogy Ottenberg Tivadart *egyhangulag* válasszák meg a kamara elnökévé.

Nagyon kívánatosnak tartjuk, hogy ez a választás egyhangú, a szavazásnak indulatától teljesen mentes legyen. Az elnöki állásra olyan férfit szerez a kereskedelmi és iparkamara, a ki érdemeinél, kvalitásainál és munkaképességénél fogva egyformán érdemes a bizalomnak e kitüntető megnyilvánulására. Ottenberg Tivadar, a férfikor delén, ereje teljességében máris nagy multra tekinthet vissza azon az uton, a melyet Arad gazdasági életében megjárta. Mint egészen ifju ember tevékeny részt vett a kereskedő-egyesületek belső életében, s az a magas polc, a melyet az ország egyik legrégebb és legnagyobb pénzügyintézetének élén elfoglalt, különösen sok alkalmat adott neki, hogy Arad és környéke gazdasági életének ne csak figyelője, alapos ismerője legyen, de annak jelentős szolgáltatásokat is tessen. Széleskörű tudásáról a köz-

Sárosék.

Irta: Lengyel Géza.

Déli harangszókor befordult a kocsi az ispánék udvarára. Az új nevelőnő megemelte sokfodru piros batiszt szoknyáját és lent termett a homokos udvaron. Az ispánénak kezét csókolta. Kissé elvirágozott, csinos arcán széles mosolygás telepedett meg. Végignézett a poros, forró kietlen udvaron és nagy elragadtatással nyilatkozott első benyomásairól:

— Milyen kedves itt minden.

Az ispánék önkéntelenül követte tekintetét. Kereste, hogy mi az, ami ezen a tájékon annyira tetszhet egy okleveles tanítónőnek. Nem találta meg, de jól esett neki az elismerés; az urának, aki sietve jött elő a kocsirobogásra, már odasugta:

— Nagyon kedves lány.

A barnaarcú férfi már teljes jóindulattal nyujtotta a kezét és buzgón bemutatkozott:

— Sáros Gábor, gazdatiszt.

A kisasszony tudta, hogy kihez jött, az ispánék is tudták, kit várnak, de bemutatkozásra felelni is kellett:

— Reiner Helén vagyok.

Azután örvendeztek egymásnak, azután betértek egy homályos, tágas, hűvös szobába. A közepén fehérén, tisztán terített asztal, a mely körül lármásan, szelesen, kíváncsian forgolódott egy paraszteseléd. A kisasszony holmiját bevitték a szobájába. Két perc alatt készen volt egy kis mosdásfélével. Elmondotta,

hogy nagyon kellemesen utazott és — miközben türelmetlenül várta már az ebédet — hogy nem éhes. Az ispánék kisetett a szobából és hallatszott, ahogy kétségbe kiáltoz odakint:

— Feri, Lenke, Miklós! Azonnal gyertek.

Háromszor, négyszer ismétlődött meg ez a kíséreltet, minden eredmény nélkül. Az asszony a konyhába rohant végre és a két cselédet küldte az engedetlen csemetékért. Összenyalabolva, nagy diadallal cipelte fel őket a két markos cseléd. Ránéztek az anyjukra és hal-kan, lesütött szemmel mondtak valamit, ami köszönés is lehetett. A ruhájukon látszott, hogy néhány órával előbb még tiszta volt. Látszottak a kisasszony tiszteletére rendezett kimosdatás nyomai is de nagyon homályosan, komokos kalandok fáramasztás és diunyeavés következményei mögött. A legnagyobb, a lány volt a legviharvertebb. Félcipőjéből még dőlt a homok és az egyik harisnyája félig lecsuszott. Kötényes hatalmas gyümölcsfoltok és szőke haja ziláltan lógott arcába. Jól fejlett, erős, tizenkét esztendőes gyerek, aki rendbeszedve, városi ruhában már akár nagylányszámba ment volna. Mögötte húzódott meg a két kisebbik, a fiúk, Miklós, meg Feri. A kisasszony összecskolta őket.

— Én vagyok a Helén kisasszony, edeseim. Aztán szeresse ok ám.

A gyerekek még vizsgálódtak, nem fenyegeti-e őket a tönkretett tiszta ruhákért valami szülői veszedelem, azután konstatálták, hogy a nagy esemény, a kisasszony megérkezése el-

hárította a vihart és a megmenekültek őszinte örömeivel adták vissza a csókot.

Hozták a levest. Hat kitünő étvágyu ember esett neki az eunivalóknak. Előbb a kiéhezetség rövid csendje, azután egyre erősbödő gyerekzsivaj. A kisasszony sietve fedezte fel a Lenke szépségét. Az ispánék boldogan nézték a lányukat. Csakugyan csinos, kedves lehetett eredeti állapotában ez az arc. Hanem most karmolások, összecskuszált hajfürtök és dinyenyomok mögött nehéz volt felfedezni a bájait. Az ispánék hittek a felfedezésben és amikor ebéd után magukra maradtak a gyerekekkel, darúltan, boldogan néztek egymásra:

— Most megtaláltuk az igazit. Ebben a lányban bizonyosan nem csalódunk.

II.

Néhány megkopott, tarka ruha, kevés szegényes fehérnemű és sok vaskos regény került ki a kisasszony utiládájából. Jókai és Zola, a romantikus és az erősen verista irodalom. Az ispánéknál mindenesetre tiszteletet kellett és bizalmat, mert könyv volt, szokatlan, ismeretlen valami. Azonfelül művészlelek is volt a kisasszony. A zongorán annyi érzéssel játszott, a hét csillagos Göncöl szekerét, hogy sirni lehetett rajta. A szemei kerekre nyitottak ilyenkor és a távolban, a semmiben révedeztek, mint akit kedves, finom bánat nyom.

— Ha az én lányom így játszana, hajtott fel az ispánék.

A kisasszony elnézően mosolygott, — hi-

gazdasági kérdésekben való nagy hozzáértéséről értékes önálló munkák tesznek bizonyosságot: a többek között az Aradi Első Takarékpénztár hatvan esztendő története, amely nem egy intézetnek szürke monografiája, hanem Arad és Aradvármegye gazdasági élete egy jelentős korszakának színes, történetirői becsesel bírósága, abban a tanulmányban, amelyet ép az aradi kereskedelmi és iparkamara fölhívására írt a váltóóvás reformjáról és egyebekben, amelyekben élesen nyilatkozott meg judiciuma, a közgazdasági jelenségeit helyesen ítélő szeme.

Arról is szólhatnánk, hogy mint minden intézményben, a kereskedelmi és iparkamarában csak üdvös lehet bizonyos váltógazdaság. A kamarának legutóbb egy igen érdemes, kiváló iparos volt az elnöke; őt megelőzően kereskedő ült az elnöki székben. Amikor a közgazdasági életben az ipar és kereskedelem mellett a pénzügyi élet, mint mindakettővel szoros kapcsolatban álló, azokat tápláló és nevelő jelenség, oly hatalmasan kibontakozott, — szinte méltányos és a kamara érdekében való, hogy — a mint az más kamaráknál is történt, — az elnöki széket a kereskedő és iparos után a bankéletnek vezető férfija foglalja el. De ez kevésbé fontos. A lényeges az, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara új hivatáskörnek, új, teremtő életnek küszöbén áll. A bürokráciát és a közigazgatási sallangokat háttérbe szorítva, a modern nagyszabású alkotások útját kezdi építeni. Ennek a munkának élére képzett, modern, a haladott irányokat ismerő, nagy energiájú ember kell; nem csupán egy derék, jóra való ember, hanem olyan, a ki tudalkotni, s a ki tudja: mit, miket kell a kamaráknak teremteni. Ottenberg Tivadarban él ez a tudás, s az akaraterő, hogy a tudást érvényesítse. Az aradi kereskedelmi és iparkamarának a ke-

reskedők és iparosok bizalmából bekerült közgyűlési tagjai, delegátusai becsülik meg ezeket a tulajdonságokat, s adják meg e megbecsülésnek a tisztos, méltóságteljes formáját: ültessék Ottenberg Tivadart egyhangulag, pártusa nélkül az elnöki székbe.

A politikai tüzhelyről.

(Február tizenötödike. — A Hieronymi-affér. — A katonai kérdések titka.)

(Fővárosi levél.)

Budapest, január 21

Február tizenötödikét a világ végének hirdetik a bankharcosok. Hogy a dátum égszakadás, földindulás és Isten tudná még mi egyéb csoda történik majd. Hát hiszen a banktitánok dátumpolitikájával már tisztában volnánk. Ki ne emlékeznek még Justh Gyula harsogó ultimátumaira, hogy vagy lesz önálló bank január elsejére, vagy „leások a föld közepébe és levegőbe röpittem a világot.“ Nos és lám, elmúlt már januárius elseje is, azóta Justh Gyula „több-égből“ is kisebbség lett, a közös bank tovább végzi hasznos tevékenységét, Holló Lajos pedig a banklex dacára vigan tárcájában hordja a „közös“ bankót és eddig még eszébe nem jutott azokból egyetlen darabot is visszautasítani — „törvénytelenség“ címén... Ki kétkednék tehát abban, hogy az újból kipécézett februárius tizenötödiki dátum után sem történik majd egyéb, minthogy Holló Lajosék továbbra sem fogják visszautasítani a „közös“ bankjegyeket? Justh Gyula sem fog leásni a föld közepébe, nem fogja „levegőbe röpitni“ sem a parlamentet, sem a kormányelnöki palotát. Nem, egyéb sem történik majd, mint ami történt az első dátum után: a „vajudó hegyek“ lármája nyomán ismét megszületik a horáciusi „kis ezérke“. Ám a nevetségesség e kódéből sem bontakozik ki majd egyéb, mint egy új dátum. Mert már úgy látjuk, hogy ezek az emberek egy mesteri kéz munkája nyomán teljesen belefulladásznak majd a nevetségesség gödrébe. Ugy sejtjük ugyanis, hogy a harmadik dátumra már bekonferálják, mondjuk például, az új Batthányi-miniszteriumot...

szen nem áldott meg mindenki egotverő talentummal az isten — és kijelentette, hogy a kis Lenkének határozott zenei tehetsége van. A kertből hatalmas visítás hallatszott be. Határozottan zenei hangok és igaz: a legerősebb és a legélesebb a Lenkéé volt. Egyelőre így nyilvánult meg a tehetség, Sáros kiszedte a kertbe, a kisasszony pedig a konyhába vonult. Egy kis befőttel kínálta meg a szakácsné, akivel már jó barátságba keveredett, mert nem volt olyan büszke, mint a régi neveőné, az a sápadt penészvirág. Dehogy volt büszke. Sőt leereszkedő, bizalmas, mert a régi cseléd, az a legjobb tanácsadó a ház minden ügyeiben, az ismeri a szokásokat, a rejtett apróságokat, az előnyöket és a hibákat, amik itt is akadnak, — mindenütt akadnak, — de azért érdemes maradni, mert az asszony jószívű és nem vi-gyáz tulságosan a kamrakulcsra.

A konyha csálhatatlan információi elég kedvezőek voltak és Helén megírta haza az apjának, aki írások volt egy felvidéki városban, hogy jó helyre került, ahol bizonyosan nem fognak úgy követelőzni, mint azoknál a fel-fuvalkodott, parvenü Sternéknél. Itt bizony nem ellenőrzik a francia leckeiket. Az írások erre maga írt Sároséknak, szép, köszönő levelet, amiért olyan barátságos fogadtatásban részesítették a leányt. Nagyon szép levél volt. Sok csábításnak van kitéve egy ártatlan fiatal leány — írta az írások — és a szerető szülő szíve összeszorulva a veszedelmekre gondol. Pótolják Önök az én szegény leánykámna a gondviselő-

szülőket és védjék meg a csábítások ellen. A fizetését pedig lehetőleg kevés levonással küldjék el nekem, hogy hasonló tisztességben felnevelhessük őt k s testvérkéjét.

Az ispannó könnyezett a meghatottságtól, Sáros pedig megígérte, hogy letöri a derekát annak, aki Helén felé mer közeledni. Becsületes elhatározás tüze lobbant fel a szemében és a két hatalmas ökle bizonyította, hogy a tehetség is megvan, nemcsak a jó szándék.

II.

A tanítás idején, az órák alatt, lábujj-hegyen, csenben járt az egész ház. Senki nem mert közeledni a kisasszony szobája felé. Az órák lassan teltek és a három vadóc tomboló türelmetlenséggel várta a végüket. Helén szigorú ráncokba szedte az arcát, míg vágyó pillantásokat vetett az ablakon át, ki a szabadba. Az üres, falusi utcán olykor mégis csak elment a segédjegyző, a tanító, egy-egy falusi gavallér, akuk már az első naptól kezdve nagy tisztelettel köszöntek. Olykor, minden ok nélkül félbemaradt a tanítás. A gyerekek és Helén lankadt unalommal pihentek meg egy kissé. Nehezen ment a munka. A Sárosgyerekek tulajdonképpen ügyesek és értelmesek voltak, de még a faluhoz képest is hihetetlenül tudatlanok. Előlről kellett volna kezdeni velük mindent, a sápadt lányval ép úgy, mint a kis Ferivel. Helén megrémült ettől az unalmas feladattól és inkább verseket tanultatott velük. A lányról észrevette, hogy csak

Hieronymi-afférjén tulesünk már. Azaz hogy nem jól mondtuk, nem volt min tulesünk, mert hisz ez az affér keletkezése első pillanatában már befejezett affér volt — a Hieronymi részéről. Ai i ezt az „öreg urat“ egy meggondolatlan pillanatában bántalmazhatta, igyekezett kikászolódni a bajából és ki is kászolódhatott belőle. Ki, mert éppen egy olyan kicsinyességen felül álló „jó emberrel“ állott szemben, mint Hieronymi. Kikászolódhatott, mert Hieronymi a mellette megnyilatkozott általános, szinte mondhatnók osztatlan rokonszenvedés dacára, van annyira fölényes lélek és ur, hogy nem ennek a rokonszenvedésnek végighul-lámzó játékát kereste az elintézésre, hanem azt a hozzá méltóbbat, mely a meggondolatlanul heveskedőt is kimentí a bajából...

Ám álljunk meg kissé ennél az afférnél, amely a felidézett pillantban a miniszter energiáját egy küldöttséggel szemben, szintén szóvá tette a folyosón. Elég volna ugyan arra utalnunk, amit a külföld is leszögezett annak idején, hogy végre egy bátor, őszinte és nem sablonos szó, mely az ország érdekét mindenekelőtt és mindenekfölött valónak tartja. Ez csak olyanoknak nem tetszhetik, akik az ország dolgát a „maguké után“ valónak tekintik. A külfölddel együtt azonban itthon is minden oldalról csak taps hangzott. Amint egyszer egy hasonló alkalommal Kerkápoly egyenességének és őszinteségének is tapsolt az ország. Akkor volt, amikor az ország pénztára kimerítve, soványan várta az állanfenntartó táplálékot. Kiderítették, hogy Baja városa a negyvenes évek eleje óta tartozik az országnak és a miniszterium felszólította a nemes várost, hogy fizessen. A Sugovica partján nagy lett a rémület. Hiszen arra az adósságra már a legidősebb emberek sem emlékeztek. Ej, gondolták, legjobb lesz hallgatni és nem fizetni, hátha megint megfeledkeznek a dologról és megint nem bolygatják vagy harminc esztendeig. Kerkápoly azonban nem volt feledékeny ember. Egy hét múlva árverést tüzetelt ki a város ellen. No erre aztán megijedt a municipium. És feljőve Budapestre egy huszonöttagú díszruhás küld-ség s a minisster elé vezettette magát B, képviselőjével. A polgármester gyönyörűen megfogalmazott beszédet kezdett intézni a miniszterhez. Kerkápoly azonban nem várta be az

ugyan van egy kis kedve a zongoraütögetéshez és buzgón művelte vele a vidéki művészetnek ezt a hálás ágát. Néhány hét múlva — már a régi kisasszony is tanította valamire — bámulatra ejtette az anyját. Bámulták a rejtelmes ügyességét, amely csinos dallá változtatja az értelmetlen hangokat. És Helént bámulták, aki csodát tett. Megszelidítette, lecsendesítette egy kissé a ház rémét. Lenke éles hangja ritkábban verte már fel a tájat. Az almafa hegyének és a szalmakazal belsejének a titkai kevésbé érdekelték. Órákon át alig adta jelét, hogy létezik.

— Ez a nevelés — vélte a Sáros pár.

— Ez a kisasszony.

Csakugyan, a kisasszony volt. A kisasszony, akinek dus könyvtárához jutott hozzá Lenke. Előbb Zola-regényt, amiben csak homályos célzásokat talált, azután Jókait, Beniczkynét, — ez már világosabb előkészítő iskola — azután megint rejtelmes, rosszul fordított fracciákat szerzett. Mire a negyediket, ötödiket elolvasta, már minden forró jelenetet megfejtett a maga módja szerint és hosszú órákon át hevert valamelyik rejtett kert-zugban, közben szakadozott gyűrött lapu regényvel.

IV.

— Ez Kövesi ur, a gyakornokunk — mutatta be Sáros a fiatalembert. — Most szabadságon volt néhány hetig.

Kövesi a bajuszát pödörgette, a csizmáit

első körmondát második tagját sem, hanem közbevágott:

— Ej, ha nem fizetnek az urak, hát ellicitáltatom a fejkét felett a városházát.

Aztán rákiáltott az atillás képviselőre, Tóth Kálmánra:

— Neked pedig lehetne annyi eszed, hogy ne hozd a nyakamra hiábavaló dolgokkal az embereidet!

És sarkon fordulva otthagya a küldöttséget. Hát bizony volt és lehet is eset arra, amikor egy ministert a fölösleges deputációzás kihozhatja a sodrából. Amikor kicsinyes érdekekkel szemben, az ország egyetemes érdekét kell védelmeznie... Ezért kapott tapsot a multkori deputációs affér nyomán Hieronymi is, a hazai és külföldi sajtóban egyaránt...

A katonai kérdések egy egy homályos részletére fény derül, a mint a vezényszó-politikusok egyike másika elszólja magát. Elédig például akármiképpen festett is a koalíció katonai politikája, arról senkisésem tudott pozitív bizonyítékot, hogy Kossuthék a katonai kérdésmegoldásának munkájában idegen faktorok beavatkozását is eltűrték. É: ime, a napokban Kossuth maga pattantotta ki a titkot, hogy ebben a kérdésben, melyet ők „csupán a magyar király és a magyar nemzet közt elintézendő kérdésnek hirdettek”, nemcsak hogy eltűrték az osztrák kormány beavatkozását, hanem — horribile dictu — még meg is fizették ezt a beavatkozást a felemelt kvótával. A hivatalos titkok szellőztetése nem megengedett dolog és csakis a legkétségbeejtőbb esetben érthető, hogy ezt a fegyvert egy exminiszter használja. Ha ugyanis igazolni tudja vele a politikáját. De hogy valaki úgy éljen ezzel a fegyverrel, hogy még jobban megsebezze magát vele, ez csakis azzal magyarázható, hogy Kossuth e nyilatkozata megtétele előtt közvetlenül, „behatóan tárgyalt” Szerényivel, az ő hűségese fanulusával...

VIDÉK.

Községi tisztújítások. Galsa és Muszka községekben e hó 17-én volt a községi tisztújítás. Galsán bíró lett: Mara György, adószedő: Argyelán János, esküdtek: Kriszán Pál és Bulboka Mihály, körközgyám: Kosztein Tomász.

összeverte és a kisasszonynak kezét csókolt, Sáros komolyan megintette:

— Aztán ne gondolja, Kövesi, hogy a Julis szolgálóval van dolga.

A gyakornok szegyenkezve és szemrehányóan nézett a főnökre. A legjámorabb és legszofogadóbb ember volt ő tulajdonképen, akiről a derék Sáros csak azért hirdette nagy megbotránkozással, hogy szokayahős gavallér, mert egyszer a Julis, valami bátortalan póbálkozásért, csakugyan pofonütötte. Azóta került a nőket és a kisasszonyra, a finom, pirosruhás kisasszonyra csak a legnagyobb tisztelettel mert feltekinteni.

Helén lesütött szemekkel jegyezte meg: — Remélem, nem feledkezik meg magárdi, Kövesi ur.

Kövesi ur, ha lesütött szemekben, őregedő és nem föltétlenül hófehér leánylélkekben tudott volna olvasni, legalább egy meleg kézszerítással biztosította volna Helént: hogy legyen nyugodt, a legnagyobb mértékben meg fog feledkezni magáról. Az egyszerű gazdasági gyakornokot azonban nem nevelik gondolatolvasásra Kövesi ur méltatlankodva ülrközött a sértő feltevés ellen, a lány pedig reménykedve, örve dezve, érzeimesen és melegen pillantot végig az ügyetlen, darabos, de jóarcu fiú. Végre valaki. Fiatalember. Férfi, akivel szóba lehet állani. Fiatalember. Férfi, akivel szóba lehet állani. Mert a falu gavallérjait egyszerűen kizárta S ros, aki tulságosan komolyan vette az öreg Reiner, a felvidéki irnok levelét; a parádés kocsishoz meg mégse le-

Muszkán bíró lett: Kilb Iván, adószedő: Blidár Péter, esküdtek: Kriszta György és Kosztán János.

Tegnap volt Seprősön a községi előjáróság tagjainak megválasztása. A tömeg magatartása kezdetben olyan volt, mint az 1903. május 7-i emlékezetes bíróválasztás idején, de minden bajnak elejét vette Kupusi csendőrmeister s a rend fentartá:ára kirendelt csendőrség. A választás mindvégig aztán a legpéldásabb rendben folyt le s megválasztották bírónak: Morár Pétert, törvénybírónak: Horga Györgyöt, Pénztárnoknak: Pero Demetert, közgyámnak: Pero Jánost, esküdteknek: Márta Györgyöt, Horga Györgyöt, Bán Józsefet, Pero Mihályt.

Polónyi obstruál.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, január 21.

Azt halljuk folyton, hogy Polónyi Géza nincs megelégedve az ellenzék működésével.

— En mindent elkövetek, — harsogja a folyosón a tekintélyes száju exminiszter — hogy felrázzam tétlenségéből az ellenzékot, de ez nem sikerül nekem.

Mint hogy Polónyi azt tapasztalta, hogy az ellenzék ifjabb tagjai nem buzognak eléggé a bankvitában, hát sajátkezüleg kezdett buzogni és ma valóságos obstrukciós beszédet mondott. Kibeszélte, kiviceelte, kiérvelte, kifülfentette az egész ülést. Nagy bugyborékoló készségében aztán olyan kijelentéseket is tett, amelyekért ismételteln elnöki megrovásban részesült. Ez azonban őt nem zsenirozta és beszélt, beszélt, rendületlenül, amig csak az elnök azt nem mondta: De most már elég legyen! Akkor jöttek az interpellációk.

Részletes tudósításunk a következő:

Návay Lajos fél 11 órakor megnyitja az ülést, melyen alig 30 képviselő van jelen.

Elnök: Minthogy szemmel látható, hogy a Ház nem határozatképes, az ülést felfüggesztem. A szünet alatt a leghetetlenebb helyekre telefonáltak képviselőkért, hogy az ülést meg lehessen nyitni.

Elnök újból megnyitja az ülést és elrendeli a katalógus olvasását.

Vermes Zoltán jegyző az előadói székéből olvassa a katalógust. Időközben egyre érkezőnek a honatyák és valósággal ellepik az elnöki emelvényt, hogy igazolják magukat. Mire a

jegyző a végére ért, addig határozatképes lett a Ház.

Elnök konstatálja, hogy a Ház határozatképes és jelenti, hogy a távollevők névsora a naplóban ki fog nyomtatni és a házszabályok értelmében igazolni tartoznak magukat.

Felolvassák ezután az interpellációs könyvet, melybe ujabban

Sümegei Vilmos egy Hlatky Zoltán nevű köz-huszár öngyilkossága miatt.

Szmrecsányi György a Poolban levő hajó-társaság és a kormány között létrejött szerződés a kivándorlás céljaira.

Huszár Károly (sárvári) az ökörmezői járásban előfordult tömérdek hamis okiratok tárgyában jegyeztek be interpellációt.

Az interpellációkra két órákor tér át a Ház.

Következett napirend szerint a

(bankvita.)

Polónyi Géza: Csodálkozok azon, hogy a munkapártiak a meghosszabbított ülésekre nem járnak el. Ezután a javaslatról kezd beszélni olyan széles alapon, mely erősen enged arra következtetni, hogy a szónok kibeszéli az ülést.

— Ausztriában — ugymond — tisztán gazdasági kérdésnek tekintik a bankügyet, pedig akármilyen relációban is tekintjük a kérdést, a politikai vonatkozást nem lehet kiküszöbölni. Ez a javaslat azonkívül olyan követelésekkel lép fel, hogy úgy, ahogy van, változtatás nélkül kell elfogadni. Ez nem jelent egyebet, mint többségi abszolutizmust.

Megdöbentette az a felfogás, hogy a Benedict-féle formula elhátríthatlan akadály lett volna az önálló bank felállításának. Szólok akkor ellene volt a formulának, Okolicsányi László pedig akkor támogatta a kormányt. Azt a titkos megállapítást, melyet Okolicsányi említett, az 1908. XII. t.-c. nem tartalmazza. A titkos egyezmény a jegyzőkönyvben nincs és a Neue Freie Pressét nem lehet elismerni jogforrásul.

Rosenberg Gyula: Az a fő, hogy megtörtént ez a megállapodás.

Justh Gyula: Törvényben nincs, tehát nem kötelező.

Polónyi Géza: A nemzetet csak a király által szentesített törvény kötelezi. A Benedict-formula annyit ér, mint a Sieghardt-féle kijelentés. A munkapárt a közös bank mellett a választásokra hivatkozik. Semmiféle választás nem ad jogot arra, hogy a nemzetet a jövőben gyakorlandó jogaitól megfosztják. Ha ez a javaslat törvény lesz, álmodni sem lehet 1917-ben az önálló vámterületről. Ezután bizonyítani igyekszik, hogy Magyarországot a tönk fenye-

het leereszkedni, eltakintva attól, hogy ezzel a szakácsné jóindulatát kockáztatná. Most hát felvidulnak egy kissé az unalmas órák és annyi köteles szendeség után következik talán egy kis szórakozás is.

A gyakornok, még a megrovás hatása alatt, zavarodottan próbált hebegni valamit. Sáros elment és Helén egyszerre felvetette lesütött szemét. Mosolygott, biztatón, kedvesen. A gyakornok azonban jámborul hallgatott. Valami ügyeset és valami nagyon szépet szeretett volna mondani, megajándékozni valamivel ezt az előkelő hölgyet, finom gyümölcsöt vinni elé ezüst tálcán, de csak ennyi jutott eszébe, csak ennyi telt tőle:

— Nem akarja megnézni a gazdaságot?

— De akarom — mosolygott Helén. — Látja, már hetek óta itt vagyok és még nem láttam. Bizony nem nagyon előzékenyek az emberek.

Boldogan és szolgálatkészen vezette Kövesi. A kukoricamorzsoltó hajtó gőzgép, a dohány szárító pajta, a magtárak és az istállók titkai mind sorra kerültek. Béreseknak, kocsisoknak kemény rendeleteket adott ki Kövesi. A hatalmát mutogatta. Jámbor fejős tehének, hizásnak indult, Bécsbe szánt ökrök kerek szemekkel bámulták Helén piros ruháját.

Sűrű, homályos fasorba értek. Egyedül voltak. Kövesi tiszteletteljesen magyarázta a földmivelés rejtjelmeit, Helén pedig szórakozottan kallgatta. Körülnézett, elérkezettnek vélte az időt arra, hogy abbahagyják a szaktanulmányt.

Hozzáért a gyakornok kezéhez. A buzgó gazdasz egyszerre újra az ügyetlen fiatalemberré vált. Ljedten kapta el a kezét és kért bocsánatot.

— Ne ijedezzen, — szólt rá Helén.

Elhallgattak. Helén újra közelebb húzódott, aztán egyszerűen megfogta a fiu kezét. A szemé elborult, nem gondolt egyébre, mint hogy hónapokkal ezelőtt elszakadt az utolsó eleven férfítől, az akkori gazdája kamasz fiától. A szemé elborult és ez az elborult szem ugy látta, hogy a megijesztett becsületes fiu magától egy lépést se fog tenni nagyon, nagyon sokáig. Hát megkezdte ő, azon az ősi módon, ahogy mindig kezdték, akiket szomjuság gyötör. Megfogta a fiu kezét. Hozzásimult. Kövesi néma, halálos zavarban, szinte kétségbeesve húzódott el. A lány e fogta erre a vállát. Megálltak. Helén a férfi feje után nyult.

— Ne, ne — védekezett Kövesi — meglátnak.

Helén halkán, rekedten kacagott. Magához húzta a vérvörös arcot, eltorzult, vágyakozó szájához húzta és gyorsan, vadul csókolta meg.

V.

Miklós, a szapora beszédű nagyobbik fiu mondta egyszer az ebédnél:

— A kisasszony mostanában sokkal jobbkedvű, mint tavaly, amikor hozánk jött.

— Ha jobban tanulnál, még jobb kedvem lenne — felelte méltóságteljesen Helén.

A szülők beleegyezően bölintottak, a három

geti, ha nem helyezkedik a gazdasági önállóság alapjára.

Szünet után

Polónyi Géza folytatja beszédét. Azt fejtegeti, hogy a közös bank még a statisztika meghamisításától sem riad vissza, ha arról van szó, hogy Magyarországot félrevezessék. A bank kimutatása szerint Magyarország részese-dése a bank váltószámítolási forgalmában úgy aránylik Ausztriához, mint 38 : 61-hez. Ezzel szemben kiderül, hogy a váltók után fizetett kamatból Magyarországra évről-évre több esik, mint Ausztriára. Így 1907-ben mi 16 milliót, Ausztria pedig csak 15 milliót fizetett ezen a címen. Nyilvánvaló, hogy a banknak a magyarországi váltóforgalomból sokkal több haszna van, mint amennyit beismer.

Polónyi beszéde alatt a terem annyira besötétedett, hogy balról élénken világosságot követeltek.

Berzeviczy elnök: Kérem mindjárt lesz világosság. De nekem nincs itt oly gombom, amelylyel egy pillanat alatt világosságot teremthetnék.

Néhány perc múlva kigyultak a csillárok és Polónyi folytatta beszédét. Szerinte a közös bank megrövidíti az államot a jövedelemben való részesedés terén részvényesei érdekében. Kik vannak ezek között a részvényesek között?

Elnök figyelmezteti Polónyit, hogy mivel a Ház megállapodása szerint két óraker az interpellációkra kellene áttérni, a lehetőség szerint fogja rövidebbre beszédét.

Polónyi Géza kijelenti, hogy nem hajlandó egy órát elvonni fejtegetéseiből a munkapárt kedvéért. A közös bank kimutatása csak arról ad felvilágosítást, hány részvényese van a banknak. De hogy kiknek hány részvényük van, arról a kimutatás nem számol be. Madarassy-Beck Gyula báró azt mondta, miért nem szereznek a magyarok is részvényeket. Elég szegény, hogy egy kupon-báró biztatja ilyenre a szegény magyar társadalmat, holott jól tudja, hogy egy részvénynek 40.000 korona az ára.

Elnök rendreutasítja Polónyit a használt kitételért.

Polónyi maga is bocsánatot kér Beck Gyulától, ha ezt a szót sértésnek veszi. Azt bizonyítja ezután, hogy részvényeket egyáltalán lehetetlen szerezni, mert egyrészt külföldiek kezén vannak, tekintélyes részüket pedig az uralkodó család bírja. A nemzet erején felül áldoz a civillistának, jó lesz tudni, hogy a banknál milyen befolyások akadályozzák meg önállósági törekvéseinket. A civillista tárgyalásánál rá fog mutatni arra, miért nem lehet nekünk önálló bankunk.

Elnök ismételtlen rendreutasítja Polónyit, a miért oly dolgokat vont be a vitába, melyek a parlamentáris gyakorlattal és az alkotmányos érzséssel ellenkeznek (Nagy zaj a függetlenségi párton.)

Polónyi Géza kijelenti, hogy határozati javaslatot nyújt be a részvényesek kipuhatólása végett. Azt kívánja, hogy a bankjavaslatot utasítsa vissza a Ház a pénzügyi bizottsághoz. A bizottság állapítsa meg a részvény könyvből, hogy kik a mostani részvénytulajdonosok. Ezt tudni kell.

Elnök Polónyi kérdésére fél háromkor szünetet ad.

A második szünet után Polónyi folytatja beszédét. Az önálló bank ellen felhozott kifogásokkal foglalkozik. Leggyakrabban a fizetési mérleg passzivitását emlegetik. Érdekes, hogy a fizetési mérleg csak akkor passzív, mikor az önálló bankról van szó, de rögtön aktív lesz, mikor a készfizetéseket hozzák fel. A bankkérés nemcsak gazdasági és politikai kérdés, hanem a nemzeti becsület kérdése is. Határozati javaslatának felolvasása után ismételtlen kijelenti, hogy nem fogadja el a javaslatot.

(Az interpellációk.)

Sümegi Vilmos és Szmezsányi György interpellációikat a jövő szerdára halasztják el.

Huszár Károly (sárvári) rövid beszéd kíséretében a következő interpellációt terjeszti elő:

Interpelláció az igazságügyminiszter és belügyminiszter urakhoz.

1. Van-e tudomása az igazságügyminiszter urnak arról, hogy a Kazár-földön az ökörmezei járásban folyó betét-szerkesztés alkalmával tömegesen használnak hamis köziratokat?

2. Van-e tudomása az igazságügyminiszter urnak arról, hogy 26 községben divik ott az a rendszer, hogy hamis helyhatósági bizonylatokkal azon a hamis címen kéri a telekkönyvi adatok megváltoztatását, hogy a tulajdonos ismeretlen tartózkodású, elhalt, stb.?

3. Kapott-e az igazságügyminiszter ur az illetékes telekkönyvvezető, illetve bíróság részéről hivatalos jelentést arról, hogy ilyen esetek Repe nye községben 104, Majdan községben 179, Iszka községben 181, Fülöpfalván 64, Padóc községben 30 esetben fordultak elő?

4. Megfelelnek-e ezek az adatok a valóságnak, és mit tett ellenük a miniszter ur? Hajlandó-e a legerélyesebb vizsgálatot elrendelni, hasonló visszaélések kipuhatólására?

5. Hajlandó-e a t. Háznak a vizsgálat eredményéről jelentést tenni?

6. Hajlandó-e a kormány a Kazár-földre

gyerek hallgatott. D'után, mikor Sáros már valahol a határban járt, az asszony pedig lefeküdt egy kicsit aludni, Miklós felkutatatta a keriben Lenkét. A lány sietve becsapta a regényt. Nemrég észrevette a kisasszony, hogy a könyvtárát megdézsmálja a tanítványa és ijedten, szigorúan tiltotta el Lenkét a regényektől, amiket ő magának csak abból a szempontból válogatott össze, hogy szerelmesek, forróak legyenek. Azóta az eldugott köteteket olvasgatta Lenke harmadszor, negyedszer is, nagy elővigyázatossággal.

— Ne olvass most — mondotta a fiu — mutatok valami érdekesebbet.

A lány gondosan elrejtette a könyvet és felállt. A fiu vezette, a kisasszony szobájáig. Az ajtó be volt téve, de nem egészen. Egy vékony sáv világított be az elfüggönyözött, homályos szobába.

— Nézz be, sugta a fiu.

A lány óvatosan odatette a fejét. Miklós leguggolt a földre és a küszöbnél lesett buzgón. Lassan bontakoztak ki a sötét szobában az árnyak. A kisasszony, állandó piros ruhájában a széken ült. A széken ült, de magasabban a szokottnál. Mögötte mozgott valami. Egy férfi-arc látszott. Persze, ennek az ölében ült a kisasszony. A férfi csizma volt és a bajusza fele felé kunkorodott. A kisasszony megfogta két kezével a bajusz két végét — az ajtónak háttal fordult — és lassan lehajolt, csendesen odatapasztotta ajkát a férfi szájára.

Ebben a pillanatban az ajtón erőlyesen megkoppant a Miklós ökte. Egy kis rebbenés

hallatszott és a két gyerek nyomtalanul eltűnt, széleseben rohant a kerten át a harmadik udvarba. Ott megálltak, kifújták magukat egy kicsit. Miklós viharosan nevetett. A lány rövidkeket lélegzett, az arca tüzesre pirosodott és égett a szeme.

— Ugy-e nagy szerű? — nevetett a fiu. A lány hallgatott. Miklós panaszosan mondta:

— Milyen furcsa vagy te.

Másnap délután minden összebeszélés nélkül találkoztak a kertben. Szótlanul, óvatosan vonultak a ház felé. Az óvatosság azonban fölösleges volt. A kisasszony riyott ajtónál, komoly képpel olvasott, Kövesi pedig nem volt látható. Egész héten hiába próbálkoztak. Miklós abbahagyta, azután elfelejtette az egész dolgot. A lány azonban szorgalmasan kutatott tovább. És észrevette, hogy a kisasszony délutánonként hamarosan bevégzi az olvasást és csendesen az irodába megy, a hol ilyenkor egyedül van a gyakornok. Utána rafordítják az ajtóra a kulcsot.

Fáradtságos, sok napi munka után, megnagyobbított egy kis hasadékot az ajtón. Másnap — egyedül — megvárta, míg a kulcs fordul. Azután odahajolt és nézett figyelmesen. Iszonyu csalódás érte. Egy nagy könyves szekrény elfogta a kilátást. Egy-egy pillanatra látta csak meglíbbenni a két embert, csókok csattanását vélte hallani és elfojtott sóhajtásokat.

VI.

— Igen kisasszony, nyugodtan elmehet néhány hétre. Hisz valóságos csuda, amit a gyerekekkel cselekedett. Különösen a lányunkkal.

egy kormánybiztost kiküldeni az ottani közgazgatás alapos felülvizsgálása céljából?

Az interpellációt kiadják az igazságügyminiszternek.

Tűz a mozgófényképszínházban.

— Három leány életveszélyben. —

— Árvirati tudósítás.

Arad, január 21.

Ma délután az egyik nagyobb budapesti mozgósínházban tűz ütött ki, amely a projektograf filmraktárát teljesen elpusztította és a színház berendezését is megrongálta. A tűznek majdnem áldozatul esett három fiatal leány, akik a műhelyben foglalatostkodtak. A tűz helye körül óriási tömeg gyült össze de nem sokáig volt bámulni valója, mert a tűzoltóság egy félóra alatt elfojtotta a lángokat.

A tüzeset részletei itt következnek:

Az „Edison” mozgósínház és filmkölcsönző részvénytársaság Nagymező- és Mozsár-utca sarkán levő színházában ma délután veszedelmes tűz pusztított, amely több ezer korona kárt okozott. A Nagymező-utca 21. szám alatti három emeletes sarokházban van a projektograf.

Maga a bemutató helyiség a két utcai frontot foglalja el, közvetlen mellette az udvarra nyíló helyiségekben vannak a raktárak, irodák és a filmjavító műhely, ahol állandóan nagy mennyiségű film van feldolgozás alatt. A műhely sötét udvari szoba, ahol állandóan gáz ég. Összeköttetésben van az irodával és a színházi helyiséggel, ahova egy ajtó vezet. A szűk kis helyiségben ma délután három leány, névszerint Burger Irén, Gyukits Aranka és Kolozsvári Juliska javították a filmeket. Kivülük csak egy gépész volt a színházban, de annak a gépházban volt dolga.

Délután fél háromkor hangos sikoltozás és kiáltás verte fel az udvar csöndjét.

— Tűz van! Segítség — hangzott egyre belülről és a lakók rémülten látták, hogy a műhelyből sűrű füst és lángok törnek elő. A lakók az első pillanatban tanácstalanul megmeredve álltak az udvaron. Hirtelen csörömpölve betört az egyik ablak és egy leány tá-molygott ki rajta. A leány Burger Irén volt,

Kora tavasz volt, a gazdaságban már kezdődött a munka. Sáros halásan szorongatta a kisasszony kezét. Sáros é diszkrétan, jóságosan néhány aranyat csusztatott a kis táskájába.

— Meg kell már nézmem az én jóságos apámát — mondotta Helén — meg a kis testvéreimemet. Hisz megszakad a szívem, ha rájuk gondolok. A bueszásznál a gyerekek szótlanul csókoltak neki kezét. Lenkét megölelte. A leány hirtelen megnőtt a télen, de izmosodott is. Lány lett, erősen fejlett, álmos tekintetű, sokszor karikás szemű lány. A gyerek-éveit — alig néhány hónap választotta el tőlük — talán egészen elfelejtette már. Kertet, madarat, nyuszt, éretlen gyümölcsöt, vad versenyfutást, mindent. Cendes lett, „jó” lett, ahogyan a szülei mondták. Szegyenkezve, de melegen csókolta meg a kisasszonyt. Helén felült a kocsira. Kövesi segített fel és a nevelőnő közben megsugta neki:

— Majd megírom, hogy hová írhat. De vigyázzon a leveleimre.

A koci elrobogott vele a vasúthoz. Csak a vicinálisra váltott jegyet Helén. A csatlakozó állomáson ott várta a volt gazdája kamasz fia, akivel összezsókolódzott és ép n ellenkező irányban, mint amerre a felvidékre, az öreg irnokhoz kellett volna menni, elutazott.

A két ispángyerek felszabadulva vágatott az udvaron keresztül. Lenke lázasan kutatott a kisasszony könyvei után, Kövesi, a gyakornok pedig elbusulva járta a gazdaságot.

VII.

Mikor már néhány napja volt oda Helén, estefelé, a pusztá kertben összetalálkozott Lenke

aki félájultan rogyott a kövezetre. Mikor fellocsolták azt kérdezte mi van a társnővel. Elmondta, hogy a nagy füstben nem találták meg az udvarra kivezető ajtót és ő az ablakon át menekült. A másik két leány a moziba vezető ajtón futott ki az utcára. A lángok a műhelyből átesaptak a színházba és mire a tűzoltók megérkeztek már lángolt a mozi. Fél órai erős munka után sikerült a tüzet elfojtani és a mozi berendezésének egy részét megmenteni, a filmjavító műhely berendezése a felhalmozott lemezekkel együtt porrá égett. A lángok hatezer darab filmet pusztítottak el. A kár körülbelül 15000 koronára rug.

A vizsgálat megállapította a tűz keletkezésének okát. E szerint az egyik leány miután a gázlámpát meggyújtotta az égő gyufát, eldobta. Ettől a film hulladékod lángralobbantak. A moziban az előadás néhány napig szünetelni fog.

Megnyitott a Lloyd-klub.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 21.

Ma délután fél kettő táján valóságos népvándorlás indult meg az Apolló mozi irányában. Nehéz városi bundák, prémes bekecses és karsulord kabátok sűrű egymásutánban haladtak az Almay palota felé. Az emberek bámulva állottak meg:

— Mi ez? Az Apolló már délután is tart előadást? Jól mehet ennek a mozinak.

— Alighanem férfi-estélyt rendeznek délután rendőrségi engedély nélkül — vélte egy sovány nyurga élénk fantáziájú fiatalember, aki egy Nick Carter füzetet szorongatott a hóna alatt.

Ez a vélekedés meglehetősen ideig élt. A dolog igen gyanús volt. A vándorlásnak nem akart vége szakadni. Egyre jöttek férfiak öregek, fiatalok, kövérek, soványak, szókék és barnák, sőt egy-egy vörös fő silhouettje is megjelent a palota fehér falán, amelyen enyhe derűs fényvel cikkázott a délutáni napsugár. És az a viselkedés, amelyet a délutáni vándorok tanúsítottak szintén mintha csak a Nick Carteres ifjú feltevését akarta volna igazolni. A jövevények egy pillanatra megállottak a palota előtt, körülnéztek, mosolyogtak, csettentettek a nyelvükkel, aztán besurrantak a fő-

kapun. A nyurga fiatalember erre is megadta a magyarázatot:

— Látják, nem a színház bejáratánál mennek be. Hogy ne legyen feltűnő! De azt nem tudják ugy-e, hogy a kapuból egy titkos ajtó vezet a moziba? Én tudom. Valami finom disznóság készülhet odabent. Jó volna szólni a rendőrnek.

Ezt a magyarázatot is zúgó helyesléssel fogadták és bizony már-már rendőri beavatkozásra került volna a sor, ha hirtelen meg nem jelenik Roth Zsigmond az Uránia mozi egyik tulajdonosa, aki határozott lépésekkel tartott a palota felé és eltűnt a kapu alatt. Az ő megjelenése halomra döntötte az eddigi feltevéseket.

— Téved a Fillinger ur, — mondta Mari néni a gesztenyesütő nő, a mozi előtt. — Mondtam ugy-e, hogy délután nincs előadás. Csak nem jön a Roth ur az Apollóba!

Mari néninek igaza volt. Roth Zsiga és a többiek, a városi bundák és lordkabátok tulajdonosai nem a mozit keresték fel. Honfoglaló csapat volt ez, amely az első emeletnek tartott, hogy birtokba vegye az új hazát: az új Lloydot.

Ugy bizony. Ma volt a premier, a megnyitó előadás, az első ülés az Almay palota első emeletét elfoglaló diszes, pompás keleti kényelemmel berendezett helyiségben. Amiről évek óta álmodoztak, amire oly régóta vártak: megszületett. Világos, ragyogó tiszta termek egész sora fogadta a Lloyd tagjait, akik ma ugyszólván teljes számmal keresték fel az új hajlékot. És ma délután meghódoltak, beadták a derekukat azok a kevesek is, akik eddig makacsul ragaszkodtak az ódi hagyományokhoz és akiknek az volt a meggyőződésük, hogy kvint kassza egy és kétszázat ultimo trulleroá uhu volatot csak a régi füstös dohos színházépület falai bírnak ki. Nem volt itt ma gáncoskodás, elégedettség. Mindenünnen csak a dicséret hangzott ki.

— Gratulálók Zsiga!

— Ezt jól csináltad Pepi!

Leopold Zsigmond és Tenner József szerénykedve hártották el a dicséreteket.

— Egyforma részünk van benne mindnyájunknak.

— Dehogy, dehogy — tiltakoztak lelkesen a tagok. — Azt nem hagyjuk. Az építő-bizottságé az érdem.

Élénken ünnepelték a bizottság többi tagjait

a gyakornokkal. Kövesi lelógatta fejét és nagy vizes szemével nézte a földet. A lány körülnézett, azután gonosz, de őszinte kíváncsisággal kérdezte meg:

— A kisasszonyt sajnálja?

Kövesdi rémülten dadogott:

— Sajnálom?... Hogy mondhat ilyet... hogy jut eszébe?

— Csak úgy gondoltam — mondotta a lány.

Azután hallgatott de ott maradt a fiú mellett, míg a teljes sötétséggel a hideg szél meg nem jött. Másnap, harmadnap is, egész héten találkoztak esténként. Járkáltak, szótlanul, esetlen falusi fiatalok, akiknek nincs mondanivalójuk, csak egy-egy kurtán kiejtett szó. A lány szerette volna faggatni néha, kérdezősködni a rejtett, a rejtelmes szeretkezésekről. Egő kíváncsiság gyötörte, de ügyetlen célzásait hangosan utasította vissza Kövesi. Hát hallgatott. Hallgattak mind a ketten, de várták egymást. A napok multak, a fiú türelmetlen, izgott volt. A levél, a mit várt, nem jött és tiúkos, mohó szeretkezésben töltött hónapok után, már hetek óta egyedül volt. Mellette a hamar megérett, homályos, kétes, rossz könyvekből, kalcslyukon ellesett jelenetekből rejtett titkok után vágyakozó lány, akit azonban gyereknek ismert, kíváncsi, kotnyeles, rosszindulajú gyerekeknek. A gyerek néha belékapaszkodott a karjába. Közel hajolt hozzá, égett, izzott, csak nyúl ni kellett volna utána. A fiú nem vette észre. Kelletlenül rázta le olykor, de eikergetni nem mertte. A gazda lánya.

Egy-zer — a türelmetlenség tombolt benne, — Helénre gondolt és a levélre, amely nem jött, ellökte a nyakába kapaszkodó lányt. Ellökte erősen, durván, hogy csaknem felbukott. A lány vissza ugrott. Talán a szemét kaparja ki — gondolta Kövesi. A lány átkarolta és — így látta olykor az ajtó hasadékán keresztül, — hangos csattanással, erősen csókolta meg a száját. Ez a csók meleg volt, kész, kifejtett csók volt, mint amit Helén adott először ott a faszorban. Épen, mint akkor, a fiú gyorsan huzta el a fejét, ijedten védekezett:

— Ne, ne... meglátják.

VIII.

Hat héttel azután, hogy elutazott, — májusi este volt, — meg jött a kisasszony. Parasztszekéren jött és fájdalmasan tapogatta utána a derekát. A sürgőcét, amelyben kocsit kért, nem kapják meg. Sáros kétségbeesetten mentegte magát és az asszony tordelte a kezét. Helén martir-mosolylyal vigasztalta őket és mielőtt kérdezték volna gyorsan, töbeszedően mondotta el, hogy minden rendben van otthon. csak nagy, nagyon nagy a szegénység. Leült a kitéglázott gangon egy karszékbe és kipihente magát. Jött a két fiú, sáros arccal, tépett rubában és buzgón kezét csókolt.

— Hol van az én édes Lenkém? — kérdezte a kisasszony.

A meztalabos cseléd, aki ott lábatlankodott körülöttük vigyorogva felelte:

A kertben van ez ifiurral.

— Mindjárt felhívom, — pattant fel Sáros.

is: Reisinger Sándort, Vörös Henriket, Tolnai János dr.-t. Vajda István dr.-t majdnem vállra kapták. Ő élénken tiltakozott:

— Csak hagyjatok, hagyjtok. Fogtok ti még átkozni is. Persze, most mindegyik azt hiszi, hogy megfordult a lap, mert az új Lloydban van.

Zajos derűtség támadt.

Nemess Zsiga, aki a pamlagokat próbálta ki, megjegyezte:

— Pedig az jó volna ám neked Pista. Legalább nem fogná el Wiener a 21-esedet.

Harsogó kacagás volt a válasz a találó megjegyzésre. Amilyen kitűnő kereskedelmi jogász Vajda dr., épp olyan rossz tarokk játészó. Wiener Gyula dr. minden délután, átlag nyolcszor fogja el a 21-esét. Ezt azonban Vajda nem ismeri be. Most is kifeszítette a mellét:

— Ahhoz ugyan korábban kell felkelni. Korábban kell felkelni. Majd megmutatom én annak a Wienernek.

És meg is mutatta. Wiener ma rekordot csinált. A 21-es tizenkétszer került hozzá. Vajda dr., miután előbb harmincegy rossz gibicet „brennelt” el maga mellől, átkozódva törülte meg a homlokát:

— Az ördög vinné el azt is, aki az új Lloydot kitalálta. A régiben mégis csak jobban ment.

— Hiszen te csináltad az egészet, minek átkozod magad, — csipkedtek a szomszédai a szórakozott fiskálist.

Két órakor harsány éljenzés hangzott fel a társalgóban. Megérkezett Bing Vilmos, a Lloyd volt elnöke és Eles Ármán, a jelenlegi elnök. Gyönyörködve nézték a fényes termeket.

Ez alatt a fiatalság a tánctermet vette szemügyre. Az intim meleg terem, amelynek a hátsó részén szinpad van szuffitákkal és függönyökkel, nagyon tetszett. Arról tárgyaltak, mi módon kellene illően felszentelni az új helyiséget.

— Tánmultság és kabaré — vetette fel az egyik fiatal ügyvéd és az eszme zajos helyesléssel találkozott. Mentek is rögtön Sugar Károlyhoz, az agilis titkárhoz, aki megígérte, hogy a tervet a választmány elé terjeszti.

Az olvasóteremben Vörös Henrik felhevülten deklamált:

— A családias jelleg a fő, uraim. Egy második otthon teremtünk. Nem fogunk kávéházba járni. Idehozzuk a feleségeinket, a leányainkat...

— Én is megyek, — jelentette ki Helén, aki észrevette a cselédleány vigyorozását.

Mind a ketten elindultak Útközben Sáros a szőlőművelésről tartott előadást. Már mélyen bent voltak a kertben. Sötétedett. A kert tulsó zugában homályosan láttak két alakot. Összeülekezett, szorgalmasan csókolózó ember-párt. Sietve mentek oda. Az ember-pár közben észrevette őket és megsemmisülve, lehajtott fővel várta a véget. Két hatalmas pofon csatcsant el és hangos zokogás következett. Harsogva, szitkozolódva tombolt Sáros.

— Ez a gazember, ez a szoknyavadász. Megmondtam, ugy-e kisasszony, magának is megmondtam.

Összeszaladt a ház. Sárosné odarohant a lányához. Kövesi szótlanul, hátrálva szökött meg egy óvatlan pillanatban.

— A holmiját kiviszi a mindenes az állomáshoz — rendelkezett Sáros.

A cselédek eltakarodtak, Sáros fáradtan hallgatott el, az asszony, meg Lenke hangosan zokogtak. Helén kiegyenesedve, gögös megvetéssel jelentette ki:

— Az én holmimat is vigyék. Egy percig sem maradhat itt tisztességes leány. Megölne az apám, ha megludná.

A fejét előkelően meghajította, hátat fordított és elindult. Sárosék földre sujtva, kétségbeesve nézték a jóság és tisztaság megsemmisítőjét, aki felháborodottan hagyja itt a romlásba jutott, méltatlan családot.

— Ne... ne... nem, tiltakozott *Lusztig* Ármín. Csak a asszonyokat nem.

— Miért Ármín bácsi. Mi kifogása van a szép hölgyek ellen? kérdezték.

— Nem lehet tőlük aludni, — mondta *Lusztig* mogorván, azzal ment, hogy megkeresse a legkényelmesebb kerevetet.

Ma azonban alvásról nem volt szó. Ma mindenki élénk volt, járt, kelt, nézdegélt, gyönyörködött. Aztán „munkához” láttak. Előkerültek a dominókatulyák, megalakultak a kártya és a sakk partiek. És hat óra felé már olyan otthonosan érezték magukat, mintha örök életükben itt töltötték volna a délutánokat. Sőt az estét is itt várták be. Akik vacsorázni hazamentek, azok 9 órakor újból visszatértek feleségükkel együtt. És az így lesz ezután. Ugyanis a *Lloyd*-ban meghonosítják az „éjszakai társadalmi” életet. A vendéglős pompás büffet rendezett be, amely az éjszakai igényeket is kielégíti s elhatározták, hogy esténként kávéház helyett a *Lloyd* termet keressék föl.

Ma egyedül *Schreiber* dr. békétlenkedett. A *Lloyd* alsós matadorának nem kedvezett a szerepcse.

— Én nem tudom — mondta — mi van velem. Valami hiányzik. Azt hiszem a „cugg”. Hozzászoktam a cugghoz a régi szellős helyiségben és most nem tudok ellenni nélküle.

És hogy estefelé már tökéletesen megszokták a cserét, hogy tökéletesen hozzászoktak az új helyiséghez, annak legeklatásabb bizonyítéka, hogy *Vajda István* dr. az új *Lloyd*-ban is elcserélte a keménykalapját és a *Lusztig* Andoréban ment haza.

Közös minisztertanács.

— Magyar miniszterek Bécsben. —

Távirati tudósítás.

Árad, január 21.

A mai napon közös miniszteri értekezlet volt Bécsben. A tanácskozás a körül folyt, hogy a katonai új bünvádi perrendtartásban milyen mértékben érvényesüljön a magyar nyelv. Az osztrák kormány természetesen ellene van a magyarnyelv érvényesülésének s lapjaiban riadót fuvat a magyar álláspont ellen.

A politika mai hírei ezek:

Magyar nyelv a katonai büntető perrendtartásban.

— Közös minisztertanács Bécsben. —

A katonai kérdésekben ma délelőtt megkezdődtek a tanácskozások a magyar és az osztrák kormány között. Bécsben vannak *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök, *Székely* Ferenc igazságügyi és *Hazai* Samu honvédelmi miniszterek. Az igazságügyminiszter részvétele is mutatja, hogy e tanácskozások a katonai büntető perrendtartás kérdésére vonatkoznak. A törvényjavaslatban még több szakasz van, amely fölött még nem állapodtak meg a kormányok, mert nem tudták összeegyeztetni az eltérő osztrák és magyar jogviszonyokat. De míg ezek elsimítása inkább csak jogi és perrendi kérdés, addig a legnagyobb, mert politikai természetű, ellentét a tárgyalási nyelv kérdésénél van.

Az osztrák kormány, elsősorban pedig *Bienert* báró miniszterelnök ellenzi, hogy a perrendtartásnak a nyelvkérdésre vonatkozó szakasza azt mondja ki, hogy a kihallgatás a vádlott anyanyelvén történjék. A hadügyminisztérium maga nem opponál a magyar kívánságnak, nem is folyik be a mai döntő tanácskozásokba, a mérközés most az osztrák és a magyar kormány között dől el.

A bécsi lapok mai száma bőven foglalkozik ezzel a kérdéssel. A legpregmánsabban

a *Zeit* ismerteti az osztrák kormány álláspontját.

— Egy ilyen engedmény Magyarországgal szemben veszélyeztetné a hadsereg egységes szervezetét — írja a *Zeit*. — Ha ezt megkapja Magyarország, a horvátok közjogi autonómiaja alapján a horvát tárgyalási nyelvet kérnek és ezt el is érnék éppen úgy, mint a hogy elérték annak idején a horvát nyelvet a horvátországi honvédekreknél. Ekkor azonban az Ausztriában élő nemzetiségek, a csehek, lengyelek, szlovének lépnek fel azzal a követeléssel, hogy az egyes katonai törvényszékeknel az illető tartományok szokásos nyelvét használják tárgyalási nyelvül. Ez azonban nem az egyedi aggodalom, mely a magyar kívánsággal szemben jogos.

A magyarok már elérték azt, hogy azok a katonatisztek, a kik magyar állampolgárok, csakis magyar ezredekhez oszthatnak be, továbbá értékes engedményeket szereztek a katonai nevelőintézetek terén is. Ha már most hozzávesszük ehhez a honvédtüzérség szervezetét és a zászló és jelvénykérdésében tett ígéretek küszöbön álló teljesítését, akkor a magyar tárgyalási nyelvnek megadása — mely első lépés a magyar vezényleti nyelvhez — olyan helyzetet fog teremteni, melyet már nem sok választ el az ömálló magyar hadseregtől. Végül gondolkodni kell itt az osztrák katonatisztekre is, a kik magyar ezredekben szolgálnak és a kiknek száma nem csekély, mert a rendelkezésre álló magyar tisztek száma nem fedezi a szükségletet. Ezekre az osztrák tisztekre nem lehet kötelező a magyar tárgyalási nyelv, tehát számukra kivételes rendszabályokat kellene létesíteni.

A *Zeit* közleményével szemben a Bécsben időző magyar államférfiak egyike ezt mondta:

— A *Zeit* közleménye rosszhiszemű. Mert először is az a kérdés, hogy hogyan fogunk megegyezni Horvátországgal, nem tartozik az osztrák kormányhoz. Továbbá nem igaz az, hogy a magyar tárgyalási nyelv veszélyeztetné a hadsereg egységét. Ezt sohasem állították a hadügyi körök, ezt legfeljebb az az osztrák párt állítja, amely mindenáron meg akarja akadályozni, hogy végre helyreálljon az egyetértés a katonai kérdésekben Magyarország és az uralkodó között. Ami végül a magyar ezredekben szolgáló osztrák katonatisztekkel illeti, ezeknek száma nem olyan nagy, hogy kedvükért Magyarországnak kétségtelen jogát — hogy a magyar szent korona országainak területén magyar állampolgárok felett magyar nyelven ítélkezzenek, — csorbítani kellene. A büntető perrendtartás reformját nem a katonatisztek kedvéért esináljuk, hanem elsősorban a tisztek számát sokszorososan felülmuló tényleg szolgáló legénység kedvéért. A magyar katonák felett pedig csupán magyarul lehet törvénykezni. Az eddigi eljárás jogtalan és méltánytalan volt. Azt pedig, hogy a zászló- és jelvénykérdésben közel volna a magyar követelmények teljesítése, mi, sajnos, nem hisszük. Előbb meg kell oldani a katonai kérdés többi részét, mielőtt erre kerülne a sor.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnök, a ki tegnap este 10 órakor *Bárczy* István dr. miniszteri titkár kíséretében ideérkezett, ma reggel *Vértessy* államtitkárt fogadta, azután hosszabb ideig *Hazai* honvédelmi miniszterrel tanácskozott. Ezután a magyar miniszterek az osztrák miniszterelnökségre mentek, hogy résztvegyenek a katonai büntető perrendtartás reformja dolgában ülésező értekezlet tanácskozásain. Az értekezleten a két miniszterelnök, a hadügyminiszter, a két honvédelmi miniszter és a két igazságügyminiszter vett részt. A magyar miniszterelnök a mai nap folyamán látogatást tett az itt időző főhercegeknél, hogy előttük a magyar kormány újévi üdvözlését tolmácsolja. Holnap ő felsége külön kihallgatáson fogadja

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt. A miniszterelnök holnap délután visszatér Budapestre.

Bécsből jelentik: A mai közös miniszteri értekezlet a véderőtörvényjavaslat végleges megszerkesztését tárgyalta. Egves jelentéktelen szövegezési eltérést leszámítva, teljes megegyezés jött létre. Ami az új katonai büntető perrendtartást illeti, erre nézve szintén folytak a tárgyalások és a tanácskozás közel is jutott a befejezéshez. A végleges megegyezés céljából még egy értekezletre lesz szükség.

Más forrásból jelentik:

A közös miniszteri értekezlet délután háromnegyed kettőkor ért véget. Két órakor *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnök, *Székely* Ferenc és *Hazai* Samu miniszterek visszatértek a magyar Házba. Az értekezlet eredményéről félhivatalosan a következőket adták ki:

— A mai tanácskozás folyamán sikerült az új véderőtörvényre vonatkozólag teljes megállapodásra jutni, úgy hogy az új véderőtörvény tervezete néhány apróbb szövegezési munkálalat kivételével, — melyet a legközelebbi időben fognak elvégezni — készen van. A katonai büntető perrendtartás szintén anyaga volt a tanácskozásnak, erre vonatkozólag azonban még néhány kérdést kell elintézni úgy, hogy legközelebb a két kormány tagjai és a hadügyminiszter e tárgyban újra tanácskozásra ülnek össze.

Székely Ferenc és *Hazai* Samu már délután visazautaztak Budapestre. A miniszterelnök két órakor kihallgatáson jelent meg *Mária Annunziata* főhercegnél.

Kisiparosok a pénzügyminiszternél.

Budapestről jelentik: Ma újabb küldöttség járt a pénzügyminiszternél. Szintén a kispesti kisipar képviselőiben jöttek és azt kérik a pénzügyminisztertől, hogy a munkaházak építésében részesítse őket. *Förster* Aurél orsz. képviselő vezette ezt a küldöttséget a miniszter elé. *Lukács* pénzügyminiszter meghallgatta a kérésüket és ezt a választ adta:

— Mindent meg fogok tenni, hogy a kérényezőök jogos kívánságai teljesüljenek. A mi pedig a kérdés mérlegelését illeti, biztosíthatom önöket, hogy én nálam nem a küldöttség tagjainak száma a döntő, nem azt nézem, monstre-küldöttség jön-e, vagy csak néhány ember, hanem pusztán azt vizsgálom jogos-e, teljesíthető-e a kérés és ha igen, mindent megteszek, hogy a kívánság teljesüljön.

Kossuth neheztel.

Kossuth Ferenc ma cikket írt, amelyben megrójjá az újságokat, mert nem közlik a honhaza védőinek hosszú lére engedett beszédeit:

— A legnagyobb szomorúsággal egy olyan jelenséget észlelek a magyar sajtónak legérdemesebb organumainál is, — írja a vezér — amely nemcsak hogy nem segíti elő a parlamenti viták hatásának terjedését, hanem ellenkezőleg, a közvélemény számára e hatást ugyszólván semmivé teszi, mert az országgyűlési tárgyalásokról az utóbbi időben szokássá vált még a legérdemesebb lapoknál is az, hogy a képviselőházi tárgyalásokról kiadott tudósításokat a legszűkebb keretbe szorítják; egy fél hasáb, vagy legfeljebb egy hasáb az egész: a szónokok érveit elhallgatják, órák beszédeiket egy néhány sornak közlésére szorítják és így kerül országszerte az olvasó közönség elé a képviselőházban folyó vita.

MULATSÁGOK.

Tisztek estélye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 21.

Fényesen sikerült bálát rendezett ma este a Központi szálló termeiben az aradi helyőrség tisztikara. Nyolc órakor zsufolásig megtelt a Központi szálló teli kertje előkelő bál közönséggel. Szemetkápráztató, színes kép tárult a néző elő: csillogó, fényes egyenruhák sokasága, aransujtásos attilák ragyogása, amelybe érdekes kontrastként vegyültek be a fekete frakkok, s azután a sok-sok szép asszony, meg leány pompázó bál toalettekben.

A bál publikum, amelyen, az aradi helyőrség tisztjei bélafalvi Fekete Miklós tábornok vezetésével szinte kivétel nélkül jelen voltak s megjelentek a kasszentmiklósi tüzértisztek is, a díszesen felterített asztaloknál foglalt helyet, a táncot vacsora előzte meg, amely alatt a 33. gyalogezred zenekara Zellner Sándor karmester vezénylete mellett játszott. A vacsora után, amely tíz óráig tartott, megkezdődött a nagyteremben a tánc, amely csak a reggeli órákban ért véget.

A bálon Aradváros polgári előkelőségei közül is igen sokan jelentek meg; így ott láttuk a következőket:

Varjassy Lajos polgármester, Fábry Sándor dr. az Acsev. vezérigazgatója, Csernovics Diodor jószágigazgató, Fábrián Lajos törvényes elnök, Capdebó Géza, Buttykay Akos, nyugalmazott vezérőrnagyok, Szabó Zoltán nyugalmazott alezredes, Kádas Kálmán főjegyző, Lócs Rezső tanácsnok, Vásárhelyi László, Bánhidy Antal báró, Vertán Lukács, Vertán Oszkár, Mülek Lajos, Reicher Károly, Hamsea Ágoston, Fényes Kálmán, Hehs Vilmos és Wiener Gyula dr.

A katonai méltóságok közül a következők voltak jelen:

Bélafalvi Fekete Miklós vezérőrnagy, Barbini Sándor ezredes, Worafka Tivadar huszárezredes, Hauser Henrik hovédőrnagy. A megjelent hölgyek neveit a következőkben sikerült feljegyezni:

Urhölgyek: Bélafalvi Fekete Miklósné, Barbini Sándorné, Worafka Tivadarné, Fábry Sándorné, Vertán Oszkárné, Fábrián Lajosné, Vertán Lukácsné, Kiss Lajosné, Mülek Lajosné, Reicher Károlyné, Hauser Károlyné, Vásárhelyi Lászlóné, Hauser Henrikné, Hofbauer Sándorné, Hauslich Dyonisné, Wittauschek Lajosné, Zakariás Aladárné, Hospodár Ernőné, Königesz Emilné, Grosz Dezsőné, Beeker Károlyné, Zellner Sándorné, Saffenauer Emilné, Winkler Rezsőné, Cselkó Árpádné stb.

Urleányok: Kiss Margit, Vertán Sari, Vertán Magdi, Vásárhelyi Lili, Fábry Nora, Damaszkin Ilona, Hofbauer Elma, Csernovics Mimi, Sármezey Mici, Fábrián Pipi, Reicher Ilonka, Monti nővérek, Suna Helén, Sármezey Irma, Buttykay Duci, Worafka Helén, Cselkó nővérek stb.

(=) **A tanítóképző ifjúságának mulatsága.** Minden ízében jól sikerült mulatságot rendezett ma este a Fehér Kereszt nagytermében az aradi tanítóképző intézet ifjúsága, nagyszámú közönség részvételével. A táncmulatságot hangverseny vezette be, amelynek műsora a következő volt: Révly Géza tréfás nótáit énekelte az ifjúsági énekkar. A precizen előadott dalok a hallgatóság körében élénk tetszésre találtak. Ezután Sindig zongorahármasát játszották Zoltay Mátyásné zongorán és Zoltay Mátyás hegedűn, Zajonskovsky János pedig gondokán. A hangverseny darab művészi előadásáért a közönség az előadókat lelkes óvációkban részesítette. Majd László Géza IV. éves növendék Ábrányi Emilnek, Keresem az Istent című költeményét szavalta nagy tetszés mellett. A hangverseny következő száma Beethoven vonósnégyese volt, amelyet Zoltai Mátyás (I. hegedű), Drágits Ferenc (II. hegedű), Dávid Sán-

dor (viola) és Kárpáti Károly (celló) adtak elő precizen, művészi megértéssel. Ezután következett a hangverseny legsikerültebb, s legnagyobb tetszést aratott programja Zoltay Mátyás hegedűjátéka, aki Grieg egy hegedűsonátáját játszotta művészettel teljes interpretálással. A zongorakíséretet Zoltay Mátyásné látta el diszkrétan, finoman. A publikum hosszantartó, meleg ünneplésben részesítette a művészpárt. Ezután az ifjúsági vonószekerek játszott két hangversenydarabot nagy tetszés mellett. A műsort az ifjúsági énekkar fejezte be, amely magyar népdalokat énekelt. Ezután elkezdődött a tánc, amely reggelig tartott. — A táncmulatságon megjelent az intézet teljes tanári kara.

A mulatságon jelen voltak a következő hölgyek:

Asszonyok: Schmidt Lajosné, Probszt Viktorné, Schváby Pálné, Piblinger Lajosné, Singer Sándorné, Kleer Ferencné, Pál Miklósné, Ficzay Pálné, Pozner Lajosné, Mézner Benőné, Urs Mihályné, özv. Szilágyi Benőné, Zayonskovsky Jánosné, Sebessy Ferencné, dr. Botis Tivadarné, Erdős Pálné, Szentgyörgyi Józsefné, Tóth Pálné, dr. Luka Aurélné, Szőlősy Istvánné, Zoltay Mátyásné, Almásy Pálné, Papp Károlyné, özv. Zsideg Nándorné, Odray Antalné, özv. Bezsán Imréné, Ekkert Fülöpné, özv. Téger Józsefné, Popper Károlyné, Koch Józsefné.

Leányok: Schmidt Irénke, Varga Erzszi, Piblinger Irénke, Kleer Márta, Petz Bert Pála, Ilonka, Ficzay Aranka, Ficzay Józsa, Baumgartner Mariska, Szilágyi Magda, Urs Mancika, Zayonskovsky Nusi, Sebessy Rózsika, Kadinszky Irénke, Erdős Augusztá, Tóth Mancika, Varga Beatrix, Brunnenschänkel Rózszi, Almásy Etelka, Papp Bella, Unger Hermán, Zsideg Márta, Zsideg Editke, Thaisz Irma, Ekkert Margitka, Téger Mariska, Popper Ilonka, Popper Irénke, Koch Margit

(=) **A nőegyleti teazsur.** Aradváros előkelő közönsége már évek óta legkellemesebb szórakozásai közé sorolja a polgári jótékony nőegylet teazsurjait, melyek intimitásuk és nivóságuk dacára is a polgári egyszerűségnek, közvetlenségnek oly szerencsés alkalmi, hogy valósággal tódul az egylet kiváló vezetősége iránt elismerését megjelenésével kifejező közönség. A holnapi zsúr azonban oly kiemelkedő emlékeztető lesz az egyesület történetében, hogy a város előkelői bizonyára szemtanúi lesznek ennek az eseménynek. Herczeg Ferenc olvas föl a jótékony gyakorlásában fáradhatlan egyesület ünnepén. Oly megtiszteltetés ez illusztris író részéről, hogy büszkélkedhetik vele az egyesület. Herczeg nem mindennapos vendég a vidéki felolvasó asztaltársaságnál és ezért érthető, ha Arad közönsége este egy bankett keretében ünnepli őt. A rendezőség tekintettel az óriási érdeklődésre a Központi szálló téli kertjében és hangversenytermében fog a felolvasás után teát felszolgálni. Bankett jegyek holnap délután a zsúrra felállított pénztárnál 3 koronáért válthatók.

(=) **A tanítóképző ifjúságának mulatsága.** Minden ízében jól sikerült mulatságot rendezett ma este a Fehér Kereszt nagytermében az aradi tanítóképző intézet ifjúsága, nagyszámú közönség részvételével. A táncmulatságot hangverseny vezette be, amelynek műsora a következő volt: Révly Géza tréfás nótáit énekelte az ifjúsági énekkar. A precizen előadott dalok a hallgatóság körében élénk tetszésre találtak. Ezután Sindig zongorahármasát játszották Zoltay Mátyásné zongorán és Zoltay Mátyás hegedűn, Zajonskovsky János pedig gondokán. A hangverseny darab művészi előadásáért a közönség az előadókat lelkes óvációkban részesítette. Majd László Géza IV. éves növendék Ábrányi Emilnek, Keresem az Istent című költeményét szavalta nagy tetszés mellett. A hangverseny következő száma Beethoven vonósnégyese volt, amelyet Zoltai Mátyás (I. hegedű), Drágits Ferenc (II. hegedű), Dávid Sán-

(=) **Az aradi Westinghouse-gyár alkalmazottjai** anyagi és erkölcsi sikereiben gazdag mulatságot rendeztek a városi vendéglőben. Előadták a Saharai Konzul című bohózatot, igen nagy siker mellett. A természet zsufolásig megtöltő publikum hosszan tapsolt az összes szereplőknek. A darab előadása után tánc következett. A mulatságon a gyár igazgatósága is megjelent.

(=) **A szezon elítte báljai között** évtizedek óta az első helyen emlegetik a szegénytanulókat segélyező egyesület estélyeit, melyek fé-

nyükkel és pompájukkal s a eél nemes humanizmusával méltán ki is érdemlik ezt az elismerést. Az egyesület ezidei estélye, melyet február negyediken tartanak meg a Fehér Kereszt disztermében, vetélkedni fog a múlt sikerivel. Erre enged következtetni a rendezőségnek fokozott tevékenysége, amelyet Hauser ezredesné vezetése mellett fejt ki s az a nagy érdeklődés, mely már is megnyilvánul a város előkelő társadalmában a február negyediki estély iránt. Ezt a szakadatlanul nagy érdeklődést intenzívebbé teszi az estély hangversenyének elsőrangú műsora, melyet ugyancsak a közeli napokban fog hozni a rendezőség, de már ismeretes, hogy a dilettánsok legkiválóbbjai nevei gazdagítják a programot. Kívánatos, hogy azok, akik részt akarnak venni az estélyen, előre váltsák meg jegyüket.

(=) **Erdészek bálja.** A lippai m. kir. adóhivatal kerületében alkalmazott erdészeti altisztek Hammer Károly m. kir. főerdőtanácsos védnöksége alatt február hó 4-én a „József főherceg” szálloda összes termeiben, a lippai m. kir. főerdőhivatal altiszti kara által létesítendő temetkezési alap javára jótékony célú zárkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj személyenként 2 kor., családjegy 5 korona.

HARC

a főorvosi állás körül.

— Az országos pénztár kiküldöttje Aradon. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 21.

Ismeretesek azok az éles ellentétek, amelyek az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának munkaadó és biztosított tagjai között a pénztári főorvosi állás betöltése körül keletkeztek. Amint azt már megírtuk, az igazgatóság munkaadó tagjai e tárgyban az állami munkásbiztosítási hivatalhoz sürgőnyi fölterjesztést intéztek, amelyben a hivatal egyik tagjának kiküldését kérték, hogy ennek elnöklete alatt a főorvosi választás fogatosítottassék.

E fölterjesztést az állami hivatal áttette az országos munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító pénztárhoz amelynek utasítására az országos pénztár egyik titkára ma Aradra érkezett, hogy tájékozódást szerezzen, a már ominozussá vált ügy részleteiről és lehetőleg elsimítsa az éles ellentéteket.

Ma este nyolc órakor e célból Varga Ferenc elnöklete alatt a központi kiküldöttnek és ifj. Czeiler István, Fenyő László alelnökök, Reinhart Gyula, Koncz Ferenc, Csepely László igazgatósági tagok és Bak Sándor ügyvezető igazgató részvételével értekezlet volt, amelyen behatóan tárgyalták a főorvosi kérdést és keresték azon módokat, amelyek mellett az állás az összes érdekeltek megnyugvására betölthető lenne.

A tanácskozás teljesen bizalmas jellegű volt, de a kérdés közérdekű voltára való tekintettel a pénztár vezetősége közlés céljából a következőket bocsátotta rendelkezésünkre:

Az értekezlet megnyitása után az országos pénztár kiküldöttje vázolta jövetelének célját és rámutatott azokra a megszüveendő okokra, amelyek a mutatkozó ellentétek kiegyenlítését és a kérdésnek akként való elintézését teszik szükségessé, hogy keserűség egyik érdekeltég körében sem maradjon vissza. Abban meggyeztek a vélemények, hogy a kérdés csak a pénztár közérdekének megfelelően és személyi szempontokra való tekintet nélkül oldandó meg, de ennek konkrét formába való öntésére nézve megállapodás nem létesült. Az értekezlet munkaadó tagjai fölhatalmazás hiányában társaikat is kötelező nyilatkozatot nem tehettek, míg a biztosított tagok ismét hajlandóknak nyilatkoztak egy eddigelé nem expo-

nált, de a munkásság bizalmát is bíró orvost a főorvosi állásra megválasztani.

Hosszas vita után, amelyben a jeleavoltak mindenike résztvett, a titkár megköszönte a nyújtott információkat és közölte, hogy ezeket a legfelsőbb fórumoknak előterjeszti. Amennyiben a *legrövidebb időn belül* megegyezés nem jönne létre, úgy esetleg intézkedés fog történni a kérdésnek ez idő szerint a napi-rendről való levétele tárgyában.

Érdekesnek tartjuk fölemlíteni, hogy a főorvosi állás szervezésének elmaradását három évvel ezelőtt az a körülmény okozta, hogy az igazgatóság nem tudott megegyezni a főorvos személyében.

György herceg merényletve Ferenc Ferdinánd ellen.

— Veszélyes kirándulás Romániába. — Bizonyító okiratok. —

Távirati tudósítás.

A. 1. január 21

A szerbek sokat emlegetett volt trónörököséről, György hercegről most lassankint bebizonyul, hogy másfél esztendővel ezelőtt gyilkos merényletet tervezett Ferenc Ferdinánd és neje ellen. A támadást akkorra tervezte, amikor a trónörökös pár Romániában látogatást tett. A szerbek hírhedt trónvárományosa tekintélyes összeggel vásárolt meg egy szerb alattvalót, hogy Bukarestbe való bevonulásakor agyonlője Ferenc Ferdinándot és hitvesét.

A gonosz tervet azonban kifürkészték Bukarestben, s ezért a főhercegi párt nem Bukarestben, hanem Sinajában fogadta a román király.

Mindezeket egy német lap holnapi száma írja le teljes részletességgel, okiratokkal dokumentálva értesü ései alaposságát.

A merényletterről ezt jelentik Bukarestből:

A *Vossische Zeitung* néhány nappal ezelőtt azt a szenzációs hírt közölte, hogy 1909. július havában, amikor Ferenc Ferdinánd trónörökös és neje a román királyi párt látogatta meg, György szerb trónörökös Ferenc Ferdinánd és neje élete ellen gyilkos merényletet tervezett. Az említett lap híre szerint ez volt az oka annak, hogy a trónörökös pár a román királyt nem Bukarestben látogatta meg, hanem Sinajában kereste fel. A *Vossische Zeitung* erről a merényletterről holnapi számában rendkívül érdekes részleteket közöl, amelyek autenticitásának emelésére egy eredeti levelet is közread.

Az említett német lap értesülései a következők:

1909. év tavaszán a bécsi kabinetiroda tárgyalásokat folytatott a román királyi udvarral a trónörökös pár bukaresti látogatása ügyében. A tárgyalások folyamán a külügyminisztérium bizalmas értesülést nyert, hogy Bukarestben aggályos mozgalom indult meg a trónörökös látogatása ellen és azt tanácsolták a külügyminisztériumnak, hogy a trónörökös ne menjen Bukarestbe. Március hó végén a figyelmeztetés konkrét formát öltött, amennyiben utaltak arra, hogy a *trónörökös elleni mozgalom számai a szerb fővárosba nyulnak.*

Ugyanabban az időben a külügyminisztérium levelet kapott, amelynek tartalma kétségtelenül igazolja, hogy a trónörökös ellen terveztek valamit.

Később már az akkor még ismeretlen terv szereplőit is sikerült a román rendőrségnek megfigyelés alá venni. Egy gyanús embert,

aki Belgrádból az utazási terminus előtt érkezett Bukarestbe, a román rendőrség állandóan szemmel tartott. A rendőri kutatások alkalmával három újabb dokumentum merült fel, három írásbeli bizonyíték, amelyek egy teljesen elkészített gaztett tervét tárták fel. A bukaresti rendőrség kezeihez került egy levél, amelyet György herceg írt egy *Francesco de Felice* nevű embernek.

A levélben tanácsok vannak, hogy a gaztett után hogyan menekülhet el. György herceg azt írja, hogy a tett elkövetése után a merénylő Magyarországon át meneküljön, az ország határán segítő cinkosok fogják várni. A szerb trónörökös egyúttal ötszáz aranyat küldött az illető egyénnek.

A bukaresti rendőrség nyomozása szerint Bécsben tanácsosabbnak tartották ha a látogatás Sinajában történik meg, ahol a felügyeletet a rendőrség sokkal könnyebben teljesítheti.

1909. július 13-án a trónörökös elleni merénylet-re vonatkozólag újabb bizonyíték merült fel. Az nap reggel egy osztrák hivatalnok egy sürgöny birtokába jutott, amelyből azt lehetett következtetni, hogy a merénylet az nap délutánra volt tervezve. A merénylők ugyanis látva, hogy a trónörökös pár nem megy Bukarestbe, Sinajában akarták a cselekedetet végrehajtani. Az nap reggel de Felice és egy Giovanni nevű ember automobilon érkeztek Sinajába. A terv mint utóbb kiderült, úgy volt kieszelve, hogy *de Felice hajtja végre a gyilkosságot, míg Giovanni a menekülésről fog gondoskodni.* Giovanni a megbeszélés szerint a predeáli uton automobillal várta társát, hogy haladék nélkül átszökhesse a magyar határon.

A terv azonban nem sikerült. A rendőrség tudomást vett a dolgról és délután 3 óra tájban *ártalmatlanná tette de Felicet.* Megmozgatásakor a merénylet-re vonatkozó fontos irat és töltött *Browning pisztoly került elő.*

Cinkostársát a rendőrségnek nem sikerült kézrekeríteni, mert mint egy későbbi leveléből kitűnik, nem sokáig várakozott, hanem mikor társa a meghatározott ideig nem jelentkezett, elmenekült.

Ugyanerre a merénylet-re vezethető vissza az is, hogy 1909. év őszén a morvaországi hadgyakorlatok alkalmával az egész gyakorlatot, amely a gyakorlatokat szemlélő trónörökös körül elterült, elzárták. Az volt ugyanis a gyanu, hogy egyes bérencek a Bukarestben és Sinajában megíusult merényletet itt akarják elkövetni. Ezt látszik bizonyítani egy levél is, amely az osztrák rendőrség kezeihez jutott. A levél tartalma a következő:

„Bécs, jul. 25. Kedves Giovanni! Azért írok neked, hogy még egyszer megkérdezzem nem hallottál-e valamit de Feliceről. Nem hiszem, hogy de Felice áruló lenne, mert akkor én nem lehetnék szabadlábon. De az ördögbe is hát hova lehetett? Talán ő is gyáva állat, mint a többi és Törökországba, vagy még messzebbre menekült. De ne felejtőd, hogy nekünk a Maddonnánál tett esküket meg kell tartanunk. Szeptemberben több ilyen német disznó együtt lesz Morvaországban. Ott biztosan találunk közülük egyet, reméljük, hogy az igazit. Canaille. Ezt azonban tartsd titokban és értesíts, hogy milyen címre írd. Választ Josef Rossi néven küldj. Baráti kézszorítással Vicencio.”

Hogy ez a Vincencio kicsoda, azt nem mondja meg a *Vossische Zeitung*, de hozzáteszi, hogy több hasonló dokumentum van, amelyek György herceg ellen bizonyítanak.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: D-lután mérsékelt helyárrakkal: *Orfenz a pokolban*, operett. Est: *rend-s helyárrakkal: Sárga liliom*, színmű. C) bérlet.
Hétfő: *Muzsikuseány*, operett. A) bérlet.
Kedd: *Cigányszerelem*, operett. B) bérlet.
Szerda: *Sárga liliom*, színmű. C) bérlet.
Csütörtök: *Testőr, vigjáték*. A) bérlet.
Péntek: *Halhatatlan lump*, operett. Bemutató-éledás. B) bérlet.
Szombat: *Halhatatlan lump*, operett C) bérlet.

* A rendőrség hangversenye. Egy hét választ el bennünket az idei szezon legérdekesebbnek és művészi szempontból legértékesebbnek ígérkező hangversenyétől. Január 28-án este pontban fél nyolc órakor tartják meg a rendőrség javára rendezendő hangversenyt, melynek alább közölt műsora is mutatja, hogy azt a legdistingváltabb izlés és magas zenei nivó jegyében tartják meg. A hangversenyen részt vesz Tisza István Arad országgyűlési képviselője is. A rendezőség kéri a koncerten résztvevőket, hogy pontosan jelenjenek meg és hogy a hölgyek kalap nélkül foglalják el helyeiket. A rendőrségi koncert műsora a következő:

Handel Sonata g moll 2 hegedű és zongorára Arányi Adila, Jelly és Hortense. Paganini Mors, Phantasie Arányi Adila. Verdi: Nagy Ária „Traviata” operából Francilló Kaufmann Hedvig. a) Jensen: „Murmeindes „düfeten”, b) Gröndener „Der Gärtner”, c) Alatieff „Die russische Nachtigall” Francillo Kauffmann Hedvig. Sürding: Serenade 2 hegedű és zongorára Arányi Adila, Jelly és Hortense. a) Samt-Säcus: „Le Deluge”, b) Debussy: „Menuelle”, c) Debussy: „Eu bateau”, d) Wieniawsky: „Valse capriccioso” Arányi Jelly. a) Hahn: Si mes vers avaient”, b) Massanet: „Ouvres yeux blous”, c) Chammade: „L’été” Francillio Kaufmann Hedvig. Arditi: „Parla” hangverseny keringő Francillo Kauffmann Hedvig.

* A halhatatlan lump. Pénteken lesz a bemutatója *Eysler Edmund* operettjének, amelyre nagyban készül az operett személyzet. A darabot Polgár rendezi és a főszerepeket Dióssy Nusi, Zalay Margit, Benkóné, Sütő Mancsi, Heltay, Polgár, Huszár és Vass játsszák. A darabhoz az igazgató több új díszletet és jelmezt készíttetett, amelyek már teljesen elkészültek. *Albert Andor* ismert aradi szobrász Heltai Jenő mellszobrát mintázza, amely a darabban szükséges lesz.

* Angol filantropia cím alatt fog a Kőlcsey-egyesületben előadni *Fischer Mór* budapesti mérnök, A *Vasut* című tudományos darabnak szerzője. A londoni életet sok érdekes képpel magyarázó előadás pénteken délután lesz a városháza termében. A Kőlcsey-egyesület régi tagjai az ősszel kapott igazolványukat használják belépti jegyként, a most belépő tagok igazolványa a tagsági nyugtatóvány az 1911-dik évről.

* Filharmonikus hangverseny. Az aradi Filharmonia Egyesület harmadik bérleti hangversenyét február 5-én vasárnap délután 5 órakor rendezi. Műsoron szerepelnek Goldmark *Sakuntala* nyitány, Beethoven *Pattorale* (VI.) Massenet, Nápolyi jelenetek és Dvorzsák *Szláv táncok*. A műsor minden egyes száma belső értékével, valamint úgy a laikust, mint a zeneértőt lebilincselő stílusával garanciája ama komoly munkának, melyet az egyesület, élén Zellner Sándor karmesterrel a zenei kultúra terjesztése körül végez.

* A jövő hét műsora. A jövő hét műsorát az igazgatóság a szezon legvonzóbb darabjából állította össze. Hétfőn színre kerül Jarnó szépzenéjű *Muzsikuseányra* az ismert kitűnő szereposztásban, kedden a nagy sikert aratott *Cigányszerelem* ismétlik meg, szerdán *Biró Lajos* modern társadalmi színművét, a *Sárga Liliomot*, csütörtökön pedig Molnár Ferenc szellemes vigjátékát *A testőrt* játsszák Szendrey Mihály színigazgatóval a címszerepben.

* **A karthágói rabszolga szereime** című klasszikus drámát tegnap mutatta be az aradi Apolló-színház nagy sikerrel. Zsufolt nézőtér gyönyörködött a remek képből, melynek története s a főlvételek tökéletessége valósággal eseményszerűséget ad ennek a káprázatosan elragadó drámának. A dráma cselekménye a rabszolgák korszakából való. Hanibál hadvezérnek híre hozza, hogy a rómaiak támadásra készülnek Karthágó ellen. Hanibál hadvezér, mielőtt harcba menne seregével, a tradícióknak akar hódolni s elrendeli, hogy a legszébb szüzet égessék el máglyán. A karthágóiak között, mint ismeretes, az a hit uralkodott, hogyha egy szüzet feláldoznak a harcok istenének, úgy a küzdelem az ő javukra dül el. Hanibál kiadja a parancsot, hogy azt a márványarcu rabszolgánót, akit fogságba vetettek, áldozzák föl. A leányt egy főr vetette fogságba, mert nem engedett szüzi ajkáról esőket rabolni. A lelketlen főr újra kísérletet tesz s mikor látja a leány makacsságát, kiadja a poroszlóknak, akik fátyolba öltöztetik s a lángoló máglyához kísérik. Az utolsó pillanatban megérkezik a leány szerelmese, egy rabszolga, aki izmos karjaival fölkapja a rabszolgánót s futni kezd vele. A katonaság utána, már-már elfogják, mikor a leány szerelmese egy ketreből kiengedi az elzárt tigriseket, melyek a tömegre rohannak s így ő a márványarcu rabszolgánóval megmenekül. A klasszikus drámát még csak vasárnap tartja műsoron az Apolló-színház. Hétfőn teljesen eredeti felvételekből álló elsőrangú új műsort mutat be az Apolló. 177

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Szelléné telke.** A város tudvalevőleg a Ferencz-térről a városligetig új utcát nyitott: a Dobó-utca. Az utcanyitás következtében több telek kisajátítása vált szükségessé. Az új utcába Szelle Józsefné Nádor-utcai telkének egy része is belesett. A többi telektulajdonosokkal nem volt baj; vagy ingyen, vagy méltányos áron bocsátották át a megfelelő területet. Egyedül Szelléné lépett fel túlzott igényekkel és négy-szögölenként nem kevesebb mint 200 koronát kért a várostól, Minthogy ezzel szemben 40 koronát ajánlottak fel, megindult a kisajátítási per. A per során a szakértők a szomszédos telkek árának figyelembevételével szintén 40 koronát állapítottak meg a Szelle-féle telek négy-szögölenként egyenértéke gyanánt. A törvényszék Jakó Sándor dr. törvényszéki bíró referálása alapján ily értelemben hozta meg tegnap ítéletét és kimondta, hogy a város a vitás 68 négy-szögöl területet 40 koronájával, összesen tehát 2720 koronáért válthatja meg. Szelle Józsefné az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

§ **A büvös hajfűrt.** Hogy milyen furcsa pörök kerülnek néha a bíróság elé, arról az alábbi is tanuskodik, melyet ma tárgyaltak Kürti József dr. budapesti büntető-járásbíró. A panaszos Klemm János asztalosmester felesége. Negyven év körüli asszony s mód nélkül babonás. A mikor tizenöt év előtt férjhez ment, nászajándékkul egy — hajfűrtöt kapott az urától. Szerény ajándék volt, de Klemmné a Dárius kincsénél is többre becsülte. Eleintén medallionba foglalva a keblén viselte, később selyemzacskóba varrta s a vánkosa alá tette. Meg volt győződve, hogy ez a legbiztosabb szer a — hütlenség ellen. Már mint az ura hütlensége ellen. Nem csoda, ha a szemévilágánál is jobban őrizte az amulettet, melytől családi boldogsága függött. A viláért sem feledt volna le, mielőtt meg nem győződött, hogy a kis zacskó ott van-e a párnája alatt? Vagy három hét előtt súlyos csapás érte Klemm Jánosnét. A féltve őrzött amulettnek nyoma veszett. A szegény asszony, a ki magánkívül volt a veszteség miatt, tizszer is kikutatta a lakását, de hasztalan. A hajfűrt nem került meg. Eközben sötét gyanu lopozott a lelkébe. Már rögen észrevette, hogy Nagy Györgyné, a szomszédasszony, kacérkodik az urával. Bizonyos, hogy az lopta el a hajfűrtöt, hogy

annak a révén az urát elhódítsa magának. Költséget és fáradságot nem kimélve, ügyvédet fogadott, a ki a szomszédasszony ellen lopás vétségéért panaszt tett a büntető-járásbíróságon.

— Regi bíró vagyok már. — mondotta Kürti bíró — sok furcsa eset fordult meg nálam, de ennél furcsábat még nem tárgyaltam.

Klemm Jánosne csodálkozott, hogy a bíró farcsának itéli az ő esete. Hát van annál nagyobb bűn, mi t mikor valakinek föl akarjak dálni a családi boldogságát? A bíró megmagyarázta a panaszosnőnek, hogy lopás tárgya csak olyan valami lehet, a minek a forgalomban értéke van, s megkérdezte, hogy hát mire taksálja az eitűnt hajfűrtöt?

— Legalább kétszáz koronára — felelte az asszony a hallgatóság zajos derültsége közt.

Nagy Györgyné is nevetett. Hogy ő lopta volna el a hajfűrtöt? Bolond beszéd, mikor az ő két villogó fekete szemének száz hajfűrtnél is nagyobb varázsereje van! Kürti bíró fölmentő ítéletet hozott. Megokolta pedig a fölmentést azzal, hogy egy hajfűrtnek forgalmi értéke nincs, másrészt pedig, mint a tárgyaláson személyesen meggyőződött, Klemm János uramnak olyan dus fűrtjei vannak, hogy felesége könnyen kárpótolhatja magát.

§ **A vallásos törvényszéki elnök.** Szegedről jelentik: A szegedi ügyvédi kar ma tisztelgett Nagy Aladár dr. a törvényszék új elnökénél, aki az üdvözlésre többek között ezeket válaszolta:

— Kijelentem igen tisztelt uraim, hogy én nemcsak nem vagyok klerikális, hanem határozottan és éppenséggel nem vagyok barátja az ugynevezett klerikalizmuskak. Az igaz, hogy mély vallásos érzés hatja át lelkemet, amely nekem a kötelességteljesítésben erőt, balsikerben vigasztalást nyújt. Azonban én a vallásosság lényegének nem tekintek egyebet, mint a végtelen szemléletét és átérzését s azokat az érzelmeket, amelyek ennek kapcsán az emberi szívben fakadnak. Ennek a mélységes vallásosság meggyőződéseimnek adtam kifejezést akkor, amidőn a katolikus körbe beléptem s amidőn annak vezetésében résztveszek; és amikor kívánom és óhajtom, hogy a vallásos érzület az emberekben erősödjék, azt hiszem, ezen kijelentésemmel a félreértéseket eloszlattam és egyúttal garanciát nyujtok arra, hogy valami szenvedélyes társadalmi forгатagokban, amelyek a bírói állás teljes függetlenségét érintenék, ezután sem kívánok résztvenni.

§ **A hütlén szolgáló.** Néhány hét előtt részletesen megírtuk, hogy Hajdu János Roth Zsigmond szállító pénzbeszedője 4000 koronával megszökött Aradról. A pénzből Bogdán Traján aradi lakosnak 386 koronát, Opreán Antalnak pedig 10 koronát adott át. Hajdu szökése közben Piskin összetalálkozott Mezőbráczky Jánossal, akivel megbarátkozott és megfogadta szolgálójának. Megosztotta vele a pénzt és együtt folytatták útjukat. Máramaros-szigeten a határrendőrség elcsipte őket és Aradra szállították. A pénz 800 korona híján megkerült és kézrekerültek az orgazdák is. Ma tartották meg a főtárgyalást ez ügyben. Roth Zsigmond visszavonta panaszát Hajdu ellen, mire a bíróság az eljárást megszüntette, az orgazdákat azonban elítélte. Bogdán két havi fogházat, Opreán három. Mezőbráczky pedig négy hetet kapott. Erről az utóbiról kiderült, hogy katonaszökevény, akit három év óta köröznék, továbbá, hogy felségsértés büntetése miatt bünvádi eljárás folyik ellene.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel-lékállomás)	— — —	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — —	151
Nyomda	— — —	151

Tolvajfogás — életveszélylyel.

(Egy aradi detektív veszedelmes kalandja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad január 21.

Az élete kockáztatásával tartóztatott le ma délelőtt két veszedelmes fatolvajt az aradi rendőrség egyik derék detektívje. Megszoktuk, hogy a büntügyi osztály minden tagja elismerésre méltó ambícióval teljesíti feladatát és ebben az elmondandó eseményben nem is a legkidomborodóbb momentum, hogy Noé István detektív a lovak patkója alá kerülve sem ereszti el a gyeplőszárat, csak hogy a kocsinülő tolvajt kézrekerítse. Azt a hihetetlennek látszó tényt azonban érdemes észrevenni, hogy egy olyan csekélység miatt, mint egy félöl fa értéke, tagbaszakadt, életerős emberek, képesek emberéletre törni, vértontani, noha jó módban, bőségben élhetnek, mert jövedelmük a mai viszonyok között nagyobb, mint akárhány diplomás emberé. Gazdag szülők gyermekei, akiknek vad ösztöneit sem a város, sem az iskola megfékezni nem tudta, rendszeresen lopkodják a fát a vasuton, házalnak vele városszerte, mikor a detektív megtudja és leakarja tartóztatni őket, letiportatják lovaikkal, egy épülőház alá temetik és csak az utca népének közbelépésének köszönheti a detektív, hogy nem hal meg a harc mezején, egy nagy csomó árva hagyva maga után. Az izgalmas utcai harcokról itt következik a tudósítás:

Az aradi rendőrség tudomására jutott, hogy városszerte házalnak tűzifával, potom árért kínálják megvételre az elsőrendű bükköt és juhart. Bizalmasan puhatoloztak a fakeskedők-nél és azt az értesítést kapták, hogy a faraktárakban nem vesznek észre lopásokat, de maguk is vesznek észre, hogy különösen oly vevők maradoznak el, akik azelőtt fél vagy negyedölenként szoktak fát venni. Hetekig tartó megfigyelés után nyomra akadt a rendőrség és megállapította, hogy a vasut melletti falerakó helyeken elhelyezett farakásokat dézmálják az ügyes tolvajok, akik különösen hetipiacok napján értékesítették a lopott árut. Tették ezt azért, mert ilyenkor igen sok fát hoznak kocsikon a vidékről és így feltűnés nélkül hordhatják szét a bűnös uton szerzett anyagot.

Green Nándor főkapitány Noé István detektívet bizta meg, hogy figyelje a fával házalókat és igyekezzék a fatolvajok nyomára akadni. Tegnap is érkeztek panaszok a rendőrségre, a melyek szerint két fiatal embert fogtak gyanuba a lopás miatt és a főkapitány a kapott személyleírás szerint utasította Noét ezek szemmel tartására.

Ma délelőtt a detektív a Ferenc-téri piacon nézett körül és itt értesült arról, hogy a Szent László-utcában két jól öltözött parasztfiu házról házra jár és fát kínál eladásra. Nyomban keresésükre indult, de ekkora már eltakarodtak az utcából és a kérdezősködésre kapott felvilágosítás szerint a Batthyányi-utca felé hajtottak. Néhány perc múlva a Batthyányi- és Kőlcsey-utca sarkán utol is érte a kocsit.

— Álljanak meg és igazolják magukat — szólott a detektív, és megragadta a gyeplőszárat.

A kocsin Tomica Vazul és Zamonicsor Tódor, igen jó módu gáji gazdák fiait ültek, akiktől mint hires verekedőktől retteg az egész külváros.

Tomica felelet helyett rácsapott a lovakra, majd pedig a detektívre mért néhány erős ostorcsapást. A lovak ágaskodni kezdtek, de a markos legény erős keze jól fogta a gyeplőt. Egy pillanat alatt megfékezte lovait, mert látta,

hogy az ostoresapások dacára sem ereszti el Noe a most már két kézzel fogott gyepőlőszárat. Ekkor a fatetején ülő Zomaniacsornak pokoli ötlete támadt. Az ülésbe ugrott, kiragadta társa kezéből a gyepőlőszárat és a lovakat úgy irányította, hogy azok a Batthyányi-utca 25 szám alatt épülő ház állványainak vonszolták a kocsi. Mikor ezt a detektiv észrevette, a lovak elé ugrott és felakarta azokat tartóztatni. Zomaniacsor azonban az ostor nyelével folyton ütötte a jó véreű állatokat, melyek neki iramodva engedelmessé váltak. Noét a lovak magukkal vonszolták az épület állványokhoz, ahol fejét beleütve egyik gerendába, elterült a földön. Azonban a fatolvaj vért kívánt látni. Megfordította a lovakat és át akart hajtani a már amúgy is összetört és zuzott detektiven. Ebben azonban már a nagy tömegbe verődött az utcán járók akadályozták meg a lelketlen fatolvajokat, akiket elfogtak és ütlegetni kezdték. Ekkorra rendőrök is kerütek elő, akik letartóztatták Tomiát és Zomaniacsort. A detektivet mentők szállították el, a tömeg lelkes éljenzése közben.

HIREK.

Férjhezadó leányok.

— Tanácsok a báli szezonra. —

*

E sorok írója, aki viharedzett családapája és a kit ismerősei körében Gyurkovics papának hívják, mert sikerült hét leányát férjhez adnia. Tehát elsőrangú szaktekintély vagyok a férjhezadás terén. A beállott báli szezon alkalmából, ime, szívesen oktatom ki az eladó leányokkal megáldott polgártársaimat, hogy lehet-e férjet, jó férjet keríteni a leányoknak a bálokon?

Mikor az első négy leányom, már eladóvá serdült, én nem estem kétségbe. Amit kértek tőlem, azt megadtam nekik és nem utasítottam vissza például legidősebb leányomnak azt az óhaját sem, amikor így szólt hozzám:

— Papa, adj husz koronát, be akarok iratkozni a jótékony együletbe. Dolgozni akarok a szegényekért.

Én erre bólintottam, mint az eperfa lombja s adtam neki husz koronát és egy csöppet se lepott meg, amikor egy hónap múlva így szólt hozzám kedves leányom:

— Papa, estére feketébe öltözz, mert a jótékony egyület egyik választmányi tagja, Prüttyök dr., ma este eljön megkérni a kezemet!

Én erre megint bólintottam, mint az eperfa lombja és már délután fölvettem a fekete ruhámat. A másik leányom pedig egyszer így szólt hozzám:

— Tata, a jövő hétre készíts el száz koronát, mert a fogorvoshoz járok!

Néhány nap múlva azonban így szólt hozzám kedves leányom:

— Tata, ne készítsd el a száz koronát, hanem öltözz feketébe mert a fogorvos ma eljön megkérni a kezemet!

Én erre is bólintottam, mint az eperfa lombja és fölvettem a fekete ruhámat. Aztán, hogy ne kelljen annyit öltözködnöm, mindig feketébe jártam és fogadtam a kérőket, mert egy hét múlva így szólt hozzám a harmadik leányom:

— Papa, a háziurnak a fia ma este feljön megkérni a kezemet, légy hozzá barátságos!

Erre azonnal barátságos arcot vágtam, ezt pedig annál is inkább tettem, mert estefelé félrehuzott a sarokba negyedik leányom, a kedves és így szólt:

— Papus, légy szíves és válts gallért, mert mindjárt itt lesz a Zontág és Montág cég fő-

könyvelője, Kedd Manó, hogy megkérje a kezemet.

Erre úgy bólongattam, mint egy eperfaerdő és nemesak gallért, de kézelőt is váltottam.

Az első négy leányomat, mint látni méltóztattak, igen könnyen adtam férjhez. De volt még odahaza három leányom s ezek már modern gondolkodású hölgyek voltak és addig kapacitáltak, amíg én is egy modern családapá lettem és három leányommal elkezdünk bálozni. Ott voltunk mindenféle fajta bálon és estén.

Mindjárt az első estén három ifju ember, ismert báli fiúk csatlakoztak hozzánk s miután leányaimnak nagyon megtetszettek, én is kitüntető nyájassággal fogadtam őket. Mindennapos vendégek lettek nálunk. Megjegyzem, mind a három banknak a tisztviselői voltak. Minden héten háromszor, nagy vacsorát esztünk tiszteletükre és a bálakon is kitétem magamért, mert a szünórák alatt, amikor velünk vacsoráztak, özpecsenyét és pezsgőt rendeltem nekik is. Mikor már nagyon jóba voltunk a fiukkal és a pezsgő egy kissé a fejükbe szállt, elkezdtek ölelgetni és azt mondták, hogy kitünő egy tata vagyok. Szinte váratlan gyorsasággal érkezett el az utolsó farsang.

— Akkor éjjel már nagyon fáradtnak éreztem magamat és vacsora közben megmondtam a fiuknak, hogy több bálba nem megyünk, hanem szívesen elvárjuk őket ezután is családi fészünkben. Ezt főleg azért mondtam, hogy végre már nyilatkozzanak. A három ifju összenézett és aznap este nagyon sok pezsgőt fogyasztottak, persze az én számlámra. Éjjel után egyszerre valami csekélységen alaposan összevesztek egymással és lassan elpárologtak haza.

Leányaim azt mondták, hogy ő rajtuk vesztek össze és másnap délután nagyban vártuk az ifjakat.

Ma biztosan nyilatkoznak! — mondták leányaim.

És csakugyan nyilatkoztak is, de nem nálunk, hanem a lapokban, a hol egymást jól legazemberezték. Kétségbe voltunk esve, mi lesz mostan? Ezek most halálos ellenségek lettek és azért nem jönnek, mert nem akarnak egymással találkozni. Kitaláltam valamit. Irtam mindegyiknek, hogy csak jöjjenek egész nyugodtan, hiszen nekem van három különbejáratu szobám és nem kell egymással találkozniuk.

Két napra rá valami dolgom akadt a Rác városban. Egy kis félreeső kávéház előtt mentem el és bepillantottam. Méltóztatik tudni, kiket láttam ott? Az én három báli ficsuromat. A halálos ellenségek nevetgéltek. Talán akkor is mi rajtuk mulattak, hogy milyen jól sikerült nekik bennünket félrevezetniük.

A mai bálók ifjuságának kilencven percentje ilyen hecekedvelő ficsurkákból kerül ki. Azért a bálók utján hiába erőszakoljuk leányaink férjhezadását. Megy az majd magától. Tessék elhinni, hogy az igazi férjeknek való embereket, valamint a jó házas feleségeknek való leányokat nem a báltermekben leljük meg.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 22-én az időjárás: Száraz, éjjeli fagy.

— A király Budapesten. Bécsből jelentik: A király február hónap folyamán. Budapestre utazik. Hogy melyik napon érkezik, még nem tudni, az azonban befejezett dolog, hogy három hetet szándékozik most a magyar fővárosban tölteni.

— A külügyminiszter itthon. Bécsből jelentik: Aehrenthal gróf külügyminiszter két heti szabadság után, amelyet a Bozen melletti Gries-ben töltött, feleségével ma reggel megérkezett Bécsbe. A külügyminiszter a delegációk megnyitására e hó 29-én Budapestre érkezik.

— Pénzügyintézet közgyűlések. Vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg 70-ik rendes évi közgyűlését az Aradi Első Takarékpénztár. — Ugyanezen vasárnap délelőtt fél 11-kor tartja közgyűlését az Aradi Polgári Takarékpénztár.

— Aradmegye a népszámlálás után. Aradmegye népességéről közölt cikkünkhöz még a következő adatokat esat. l. juk: Csermő község lakossága az utolsó népszámlálás óta 3609-ről 4010-re, Somoskesznek 110)-ről 2200-ra, Sep-rősnek 5440-ről 6200-ra emelkedett.

— Kilépések a katolikus egyházból. Münchenből jelentik: Utóbbi időben egyre többen lépnek ki a katolikus egyházból. Feltűnő és egyúttal érdekes is, hogy a kilépők többnyire az előkelőbb társadalmi körökhöz tartoznak. A legutóbbi népszámláláskor a kilépettek felekezeti nélkülök vallották magukat.

— Az Aradi Közlöny Képes naptára. Értesítjük igen tisztelt előfizetőinket, hogy a mai napon alant felsorolt vonalakra és községekbe képes naptárunkat elküldtük: Uj-Szent-Anna—Kétegyháza, Körösbánya és környéke, Arad környékén lévő községek, Szolnok, Gyoma, Menyháza—Dézna. A többi vonalakra és az azok mentén lévő községekbe naponként továbbítják a naptárt. Az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatala. — Itt említjük meg, hogy a naptárban közölt fényképfelvételek közül néhány a Weisz Hugó kitűnőnek elismert aradi fotóművészeti műtermében készült. Weisz Hugó neve az illusztrációk alól technikai hiba következtében kimaradt.

— Elítélt helyettes polgármester. Emlékeztetes az az incidens, amely néhány héttel ezelőtt a fiumei városházán történt. Korósak Ferenc helyettes polgármester szolgálával akarta kivezettetni Csörgő Zoltán miniszteri osztálytanácsost, a fiumei kormányzóság tisztviselőjét, aki a városi képviselőválasztások ellen beadott felebezések iránt érdeklődött. A helyettespolgármester megtagadta ezt és egyben súlyosan megsértette a tanácsost. A fiumei járásbírósa ma vont a felelősségre a polgármestert, aki azzal védekezett, hogy ő nem sértette meg a tanácsost, csupán a kormányzóság eljárására mondta ezt: szemtelenség. — A bíróság becsületsértés miatt büntősnek mondta ki Korósakot és ezért ezer korona fő- és 100 korona mellékbüntetésre ítélte.

— Tűz a tengeren. Londonból táviratozzák: Albanyból (Ausztrália) jelentik, hogy a Parisiana angol csavargózós, amely New-York és Melbourne között végez járatokat, december 13-án nyílt tengeren elégett. Nagynehezen leoldották a mentőcsónakokat és a hajó 35 főnyi legénysége még idejekorán elmenekült. Hosszas bolyongás után a 35 matróz elérte a Szent Pál-szigetet, de utközben az éhségtől és szomjúságtól három ember a mentőcsónakokban meghalt. Ezeket a holttesteket a kimerült és éhező matrózok meg akarták enni. Csak a jobbérzésű öreg matrózok erélyes fellépése tartotta őket vissza s engedték, hogy a holttesteket a tengerbe süllyessék. December 19-én szálltak partra a menekültek. Sokáig bolyongtak, míg végre egy angol hajó észrevette őket s elvitte Albanyba. Az elégett Parisiana az Empire Transport Company tulajdona volt.

— **A haldokló monokli.** A férfieleganciának sokatmondó és amellett oly olcsó kellékét, a monoklit, — uylátszik — komoly veszély fenyegeti. Megtámadták létjogosultságát és esetleg elveszti az aranyifjúság ezt a nemzetközi jelvényét. Amerikából jön a hír, hogy a monokli-viselek „sztrájkolnak”. Nem elég „sikkos” nekik többé a monokli. — Nem először merült fel ez a hír és sok vihart latott már a monokli, de mindig diadalmasan állta, — vagy talán inkább ülte — meg helyét. Tiszteletreméltó multja is arra int, hogy hosszú életet jósoljunk neki. Hisz már Nero császárról mondják, hogy finoman csiszolt smaragdot tartott az egyik szeme elé és ez lenne az ósapja a monoklinak, amely azóta mindig olcsóbb lett. A monokli viselete különösen a német hadseregben elterjedt. Annak az a magyarázata, hogy több rendelet korlátozza az állandó szemüveghordást, míg ezzel szemben a rövid időre is gyorsan fel és letehető monokli nagyon megfelel a célnak. Az angol hadseregben a monoklin kívül semmiféle más szemüveget nem szabad használni. Akármint áll is azonban a dolog, mindenesetre aggodalmat keltő az a körülmény, hogy Amerikából indult ki a monokli-ellenes akció, mert Amerikának az uri divat terén való befolyását nem lehet elvitatni.

— **Nyomorgó öreg táncosnő.** Nagyváradról írják: Időnként előkerül a város házára egy töpörödött ráncos öregasszony; koldusan, szegényen, nyomorultan és könyöradományért esedezik. A rendőrségen már ismerik a vén anyókat s valahányszor megjelenik a biztos urak szobájában, mindig elzokogja az ő nagy nyomorát és mond egy-egy verset az ő hajdani életéről, diadalairól, mert valamikor nevezetes személy volt ez a nyolcvankétesztendő matrone.

Schlössler Sándornének hívják és a legelőkelőbb cirkuszokban aratta a tapsokat. Fonyadt, arca, megtört teste ma már el sem árulják, hogy ez az anyóka évtizedekkel ezelőtt rózsákat hordozott csodaszép arcán és a görög szobok legékesebbjéhez hasonlított fenséges termete. A férje cirkuszi lovar-művész volt, ő maga szintén betanított mérek hátán járta el a legvakmerőbb táncokat. Magyar városokban mindenütt s amint ez a regényekben szokás, szíveket gyújtott lángra mesés szépségével, tüzes szemével és lobogó temperamentumával. Az évek sebes paripái azonban utolérték az ő asszondó lovait, maguk alá tiporták a szép asszonyt, letaposták arcáról a rózsákat és a fiatalság tündöklő fehérségét. Diadalaiiba belegázolt a sok betegség is. A cirkusz művésznőjének Nagyváradon kellett maradnia, a társulat tovább ment, új csillogok tűntek föl a porondon Schlössler Sándorné pedig fonyadt, erőtlenedett, vénült valamelyik külvárosi házban. A férje elhagyta, kóborolt tovább a truppjal. Vele nem törődött senki. Sokáig keresette az urát, de nem találta sehol. Kérte a holtta nyilvánítását: nem teljesítették a kérelmet. Az idő pedig elárasztotta őt szenvedéseivel, gyötrelmeivel. Egyetlen unokája van, a tűzereknél Nagyváradon szolgál. Többször sürgette már, hogy szabadságot kérjen az unokáját, az ő egyetlen támogatóját. A kiszabadítás azonban nem sikerült. A lovarnő ez alatt nyolcvankét éves lett. A Keskeny-utca 7. sz. a lakik egy hitvány pincelakásban s könyöradományokból tengeti életét. A tél hidege most ismét kiverte a szerencsétlen asszonyt a pincéből. Feltüpegett tegnap a rendőrségre s kérte, adjanak neki valami segítséget. Három méter ingyen fát utaltak ki neki.

— **Autobusz összeütközés.** Ma este hét óra tájban a Deák Ferenc-utcából az Andrásy-terre hajtott kocsijával Baleska András kocsis. Eppen akkor indult el a Városi kávéház előtt a 608. számú autobus, amelyet Simkó Bálint soffőr vezetett. A kocsis nekifutott az autobusnak, amelyet nem lehetett elég gyorsan megállítani. A karambol következtében az autobus két ablaka kitört és oldala megrongálódott, a kocsiban ülők közül pedig Teleky Viktor vasúti alkalmazott jelentékeny sérülést szenvedett. A többi utasnak nem történt semmi baja.

— **Halálos szerencsétlenség.** Germán Száva gyári munkás tegnap este a Neuman testvérek szeszgyárának szárító helyiségében egyik gép szijvezetékénél foglalatoskodott. Meg nem állapítható okból a munkás a szijat megfogta és ez elkapta a vigyázatlan embert. A földszintről az emeletre futó tranzmisszió magával vitte és a gép összezúzta. Mikor keresték annak az okát, miért állott meg a gép, ott találták holtan Germánt. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a munkás saját vigyázatlansága következtében járt szerencsétlenül.

— **Vigyázatlan önkéntes.** A debreceni huszárok önkéntes-iskolájában ma előadás előtt Kovács Gyula önkéntes töltött revolverét tisztogatta, Eközben a fegyver elsült és a golyó Kovács mellébe furódott. Veszedelemes sebével szanatóriumba szálították.

Ujabbán ezt jelentik Debrecenből: A debreceni lovassági önkéntes iskolában tegnap a reggeli órákban revolverrel akarta magát megölni Kovács Gyula, a 14. számú huszárezred önkéntese, aki két hónap óta van Debrecenben. A múlt év november közepén helyezték Debrecenbe Az ország minden részéből összejöttek az iskolába az egyes lovasezredekhez bevonult fiatalemberok, a kik igazi huszárbravúrral lum-polták át az éjszakákat. A mulató társaságokban Kovács Gyula, egy dús gazdag bácskai család tagja is résztvevett. A vidám bácskai fiu néhány nap óta feltűnően rosszkedvű volt. Tegnap reggel az iskola tantermében gyülekeztek az önkéntesek. Előadás előtt Kovács Gyula kivette browning-pisztolyát s egy ideig nézegette. A következő percben dörrenés hallatszott s az önkéntes véresen bukott a földre. Kovácsot a Láng-féle szanatóriumba szállították súlyos sebével. A szanatóriumban kiszállt a katonai küldöttség, hogy az önkéntest kihallgassák. Ekkor bevallotta, hogy *anyag gondok miatt akart megválni az élettől.* A sok mulatság minden pénzét felemésztette és adósságba keveredett. Kovács öngyilkosságát titkolják s úgy tüntetik fel, hogy véletlenségből lőtte meg magát.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Arad-Csanádi tükörképzőintézet mint minden évben, úgy az idén is 50 koronát adományozott Hady Antal ur utján a Testvériség agghonvédekkel segélyező asztaltársaságának, mely összeg az asztaltársaság tagjai által is adományozott perselygyűjtéssel együtt mindég hazánk nevezetesebb rajain megvendégelés és ünnepek keretében lesz kiosztva a segélyre utalt öreghonvédek között. Hady Antal, asztaltársaságunk diszelnöke által külön gyűjtött 4 kor. 32 fillért, összesen 54 kor. 32 fill., mely összegért úgy a Csanádi tükörképzőintézet Igazgatóságának, valamint Hady Antal urnak köszönetet mond úgy az asztaltársaság, valamint az agghonvédek nevében Nagy Alajos, elnök.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 21-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat köteteket jelentettek: **Született:** Borbély Gábor vasutasnak Margit nevű leánya. Egri Sándor kovácsnak Zoltán nevű fia. Wagner János állami tanítóképző tanárnak Margit nevű leánya. **Meghalt:** Berta Erzsébet 11 éves leány. Apatyán István 79 éves napszámos. **Házasságot kötött:** Banciu Rudolf biztosítási hivatalnok Laubner Erzsébettel.

— **Leltár előtt, mélyen leszállított árban** lesznek eladva női selyem és bőrtáskák, utazókészletek, bőrdöngők, pénz és szivartárcák, manicűr és fésűgarnitúrák, lánczók és más disz-mű, pipere és illatszerek Hegedüs Gyula kefe, pipere- és illatszerekkereskedésben, Arad, Andrássy-ter 15. 228

— **Az ügyvédség reformja.** Mint hogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mind azok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. Akik azt akarják, hogy az új törvény reájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a Dr. Dobó jogi szemináriumhoz (Kölcsvár, Bolyai-u 3.) melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon előkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele” c. most megjelent könyvet díjmentesen megküldi. 191

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére,** — házilag a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojte és Weisznál. 101

TARKASÁGOK.

(A fiu foglalkozása.) Két családapa a gyermekeiről kezd beszélgetni. Természetesen mind-egyik dicséri a saját nagytehetségű fiacskáját.

— Az én kis Alfrédom, — mondja az egyik — valóságos csodagyerek. Abból bizonyosan valami feltaláló lesz. Azt hiszem, valami különös repülőgépet fog felfedezni.

— Honnét sejtet?

— Az a fiu valóságos repülési lázban szenved. Valahányszor otthon libát vágnak, a két szárnyat mindig ellopja és a vállára köti, aztán úgy akar repülni. Hát a te fiadnak mire van hajlandósága?

A másik, aki meglehetősen tréfás és cinikus ember, ezt felelte:

— Valószínű, hogy az én fiamból éjjeli őr lesz.

— Miből következteted?

— Mert mihelyt alkonyodni kezd, azonnal elalszik ültőhelyében.

(Vége a hitelnek.) Nemrég eljegyezte magát egy ismert ifju egy föltűnően csinos leánnyal. A fiatalembernek, amíg az eljegyzés meg nem történt, nagy hitele volt.

Majd megfizeti, ha megnősül, — mondták a kereskedők és bankok, — hiszen ilyen csinos ember sok pénzt fog kapni a feleségével.

És mihelyt megtörtént az eljegyzés, azonnal beszüntették a hitelt.

Emiatt nagy busulásnak adta a fejét az ifju.

— Mi bajod? — kérdezte tőle egyik barátja. Még te is busulsz? Hiszen s város legszebb leányát veszed feleségül.

— Hiszen épen ez a baj, — panaszkodott a „boldog” vőlegény. — Képzeld, amióta vőlegény vagyok, a kereskedők beszüntették a hitelt és a régi pénzforszáim sorra bedugulnak.

— De hiszen gazdag lányt veszel feleségül.

— Azt kevesen tudják. Csak azt látják, hogy a leány csodaszép. És azt mondják, hogy ilyen szép leányt csak szerelemből lehet elvenni.

(Milyen a jó doktor?) Az egyetem egyik tudós professzora az orvosról általában beszélt. hallgatónak és azt hangoztatta, hogy a jó orvosnak főképen két tulajdonsága kell, hogy legyen: nem szabad semmitől undorodnia és jól kell mindent megfigyelnie.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz.

• Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

— Alkalmat adok most mindjárt önöknek, — mondotta a tudós tanár, — hogy bebizonyítsák nekem, vajjon ez a két tulajdonság meg van-e önökben!

A tanár erre teletöltött egy poharat egy utálatos folyadékkal, bemártotta abba egyik ujját és aztán lenyalta. Majd felszólította hallgatóit, hogy kövessék példáját. Az ifju orvosnövendékek halál-megvetéssel léptek egymás után a pohár elé és egytől-egyig eleget tettek a professzor kívánságának.

A produkció végén a tanár elégedetten mosolyogva szólott:

— Önök, uraim, fényesen bebizonyították, hogy a jó orvos első főtulajdonsága megvan önökben: önök valamennyien le tudják győzni magukban az undor érzetét. Ami azonban a jó orvos második főtulajdonságát, a jó megfigyelőképességet illeti: az hiányzik valamennyiükből! Mert ha jó megfigyelők volnának önök uraim, észrevették volna, hogy én a pohárba a — mutatóujjamat mártottam be, a számba ellenben a — középső ujjamat vettem be...

Uj könyvek.

* Farkas Imrének, a mi nagytehetségű fiatal poétának két új magyar dala jelent meg. Címük: „Szél süvit a puszta végig” és „Nem volt harag lelkemben”. Mindkettő úgy szövege, mint zeneileg tartalmas, kedves és finom alkotás. Egy füzetben jelentek meg a Bárd Ferenc és Testvére cég kiadásában. A füzetet a kedvelt szerző jól sikerült arcképe díszíti és ára K. 1. 20 netto.

* Nyugat új könyvei. A modern irodalom rohamos erősödéséről tesz bizonyosságot a „Nyugat” most megjelent négy könyve. A magyar irodalom büszkesége, Ambrus Zoltán „Kultura füzértáncával” novellás kötetével szerepel s a nagy író itt öt zagyúított novellával is tanúságot tesz páratlanul elkelő írásművészetéről. Balázs Béla „A vándor énekel” címmel verseit gyűjtötte egybe; mint eddigi munkái, úgy ez a kötet is számottevő a magyar irodalomban. A másik verses kötet „Ofélia térdein” címmel Gellért Oszkár, az előző munkáival országos nevévé vált poéta költeményeit foglalja. Tóth Vanda „A csodálatos köntös” című kötet szerzője kétségtelenül a legjelentékenyebb nőíró. Az idegéletet és szuverén lelkű magukhoz menekültek nagy stílusú ábrázolója. A most összegyűjtött novellái révén bizonyosan maga részére hódítja az intelligens magyar olvasóközönséget. A „Nyugat” most megjelent négy könyve, a melyek címlapját Falus Elek tervezte, nagyfejlettségű izléssel, szenzációt keltőn artisztikus kiállítású. A könyvek megrendelhetők a Nyugat könyvkiadó részvénytársaságnál (Budapest, V., ker. Mérleg-u. 9.) és az egyes kötetek ára ez: Ambrus Zoltán: „Kultura füzértáncával” három korona; Balázs Béla: „A vándor énekel”, két korona; Gellért Oszkár: „Ofélia térdein” két korona, Tóth Vanda: „A csodálatos köntös”, három korona.

A Vörös Jazon. Az egyetemes regénytár vörös vászonkötéses gyűjteményében most Hall Caine, a világhírű angol író egyik legtekélyesebb, legvonzóbb regénye a „Vörös Jazon” jelemt meg. Már évek óta Hall Caine regényével kezd meg új évfolyamait ez a gyűjtemény, amit a mi közönségünk is már legkedvesebb regényíróinak sorába emelt és minden valószínűség amellet szól, hogy Az örök város. A száműzött után ez a Hall Caine regény is osztatlan sikerben fog részesülni. Hall Caine nagy sikereinek (könyvei száz és száz példányban forognak közlézen) az a titka, hogy az ő műveiben egyesül az a ritkai írói tulajdonság, hogy bár mindég művészi és értékes, amellet egyuttal lebilineselőn érdekes is. „A Vörös Jazon” Hall Caine legújabb regénye

pedig ugyszólván egymagában egyesíti a nagy író minden kiváló írói tulajdonságát, amelynek páratlan népszerűségét köszönheti. A három kötetes pompás regény, mely Singer és Wolfner kiadásában jelent meg, ára 3 korona 60 fillér.

Miért gyönyörű a pesti nő?

Mert az arcára rózsás, üde, friss, finom, hamvas és áizkréten matt, llyenné tette a Yes Porcellánpouder. Minden királynő, minden nagy színésznő azt használja, mert: minden pouder közül egyedül csak az Amerikai Yes Porcellánpouder, ártalmatlan, ezt a hites vegyész bizonyítja és mert szépítő hatása biztos, millió esetben kipróbált. 1951

A Porcellánpouder csak „Yes” felírással valódi. Kapható az egész világban mindenütt. Az Amerikai Porcellánpouder R. T. magyarországi főraktára: Budapest, IV. Keckeméti-utca 8., VIII. Rákóczi-ut 9. Árak: 5.— 3.— korona. Aradon kapható: Hársz Mesztor, 6. Földes Kálmán, Vajta és Vajta, Hód Ódán Hajós Árpád és Hegedűs Gyula cégnél.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi polgári jótékony egyesület február hó 2-án délelőtt 10 órakor a városháza kis termében (I. emelet balra) tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjait meghívják. Sarlot Domokos egyes. elnök. Kovács Vince egyes. titkár. A közgyűlés tárgyai: Elnöki megnyitó. A titkár évi jelentése. A pénztáros és számvizsgálók jelentése. Indítványok.

(*) Az „Aradvárosi társaskör” február hó 5-én (d. u. 4 órakor) tartja évi rendes közgyűlését, melyre a t. tagtársakat azzal az értesítéssel hívjuk meg, hogy amennyiben a közgyűlés határozatképes nem lenne, a közgyűlés az alapszabály 8. §-a alapján 19-én a megjelentek számára való tekintet nélkül fog megtartatni. Az elnökség.

(*) A máriaradnai Kaszinóegyesület e hó 20-án tartott közgyűlésén megválasztottak: Elnökké Salacz Gyula, alelnökké Bócsi Dezső, titkárrá Beles Jenő dr., pénztárossá Kemény Ferenc, könyvtáros háznagygyá Szikora Béla, ügyész Avramescu Vazul dr. Választmányi tagokká: Bradeán Athanasz dr., Gál Eie, Jabkovszky Mihály, Csauzer József, Mágory János, Mairovitz Adolf dr., Walthier Adám dr., Urszu János dr., Pákulica János, Kőmives István, Pellegrini József. A közgyűlés után kedélyes társasvacsora volt, amely a reggeli órákban ért véget.

VITA FORRÁS

SOSKUTVASZTOTT

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek, köszvény hólyag- és vesebetegnek. Félpohár VITA-forrás a gyomorégést azonnal megszünteti. A vállalat tulajdonosa: 2925 „CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-13. Főraktár: Nagy Farkas cégnél Aradon. Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerüzletben.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Abrándozás. Hagyjanak föl a próbálkozással. Hiu abrándozás, hogy valamikor is jó verset tudjanak írni.

N. Tea. Használhatatlan. Mielőtt az ember novellát akar írni, előbb lehetőleg jöjjön tisztába a helyesírási és egyéb nyelvtani szabályokkal. Ennek a tárcának még a kisebb hibái közé tartozik az, hogy hemzseg benne a nyelvtani értelmetlenség. Előbb sokat, nagyon sokat olvasson és csak aztán próbáljon írni.

D. B. Megpróbáljuk közölhetővé tenni.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár aradi fiókja február hó elsején kezdi meg működését. A pénztárat helyisége a Széchenyi-utca 2-ik szám alatt levő Schuchféle házában lesz, a városházával szemközt. A kedvező auspiciumok, melyek között a fiók működését megkezdi, arra engednek következtetni, hogy a fiók Arad kereskedelmi és ipari életére jótékony hatást fog gyakorolni, s erősen hozzá fog járulni ahhoz, hogy a jogos hitel-igények kielégíthetők legyenek. Az új intézet üzleti köre a banküzlet minden ágára kiterjed: elfogad betéteket takarékkönyvecskére és folyószámlákra, leszámítól váltókat, építkezési és jelzálogkölcsonőket ad, finanszíroz vállalatokat és amellet különös súlyt fektet a nyílt könyvkövetelések leszámítolására, természetesen a legnagyobb óvatosság és a szükséges körültekintés szem előtt tartásával. Foglalkozik lombard üzletekkel, letétfolyószámla hitellel, visszleszámítolásokkal s általában minden néven nevezendő bankszerű üzlettel. A pénztárat kapuinak megnyitása mindenesetre Arad kereskedelmi és ipari életének egy örövendetes eseményét jelenti, annál is inkább, mert a fiók anyaintézete, amely márciusban fogja aapítókéjét 3 millió koronára emelni, a legagilisabb és legjobb megítélésben részesülő fővárosi pénztáratok közé tartozik.

— Tenyészbikavásár Aradon. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület karöltve az aradi m. k. gazdasági felügyelőséggel, Aradon, március hó folyamán fogja a X. tenyészbikavásárt rendezni, melyet nemcsak Aradmegye, hanem a szomszédos vármegyék községei is szívesen szoktak felkeresni a köztenyészési célra szükséges bikák beszerzése céljából. A vásár előkészítő munkalatait az egyesület már megkezdte s a felhívások és bejelentési ívek szétküldése is nemsokára meg fog történni. A vásár iránt a tenyésztők részéről már most is élénk érdeklődés mutatkozik.

HOL kapható a legjobb és legolcsóbb

Porosz Köszén

Koksz

Faszén

és aprított Tüzifa

házhöz szállítva!

ALTMANN EDÉNÉL

Wesselényi-utca 48.

Telefon szám 46.

Telefon szám 46

Fattinger
husrostos kutyalepénye.

A legjobb és legégszesebb étel minden kutyának.

Kapható Aradon az „Aradvármegyei Gazdasági Egyesületnél”.

Polsterer H. Wr.-Neustadt 24
(Fattinger szabadalmazott husrostos kutyalepényének és baromfitápszereznek gyára.)
Óvakodjunk utánzatoktól. 6626

Budapest kőbányai sertéskereskedelem

— Jan. 21. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig érjedő súlyban — filléig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 162—64 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 164—168 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 164—168 fillérig.

Számlálatszám: jan. hó 18. napján volt készlet 17339 darab, jan. 19. napján elhajtott 412 darab, jan. 19. napján elszállított 149 darab, jan. 20. napjára maradt készletben: 17662 darab.
A hízott sertés üzlet irányzata nyugodt.

Felelős szerkesztő
BOLGÁR LAJOS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távírti tudósítás.

Budapest, január 21.

Amerika ¼-el olcsóbb. Kínálat, vételkedv gyenge. 5 ezer mm. 5 fillérel drágább.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Dél	2 órai
	zárlat	zárlat
Buza 1911. áprilsra	11.29—11.30	11.34—11.35
Buza 1911. májusra	11.13—11.14	11.19—11.20
Buza 1911. októberre	10.69—10.70	10.72—10.73
Rozs 1911. áprilsra	8.06—8.07	8.09—8.10
Rozs 1911. októberre	7.99—7.91	7.86—7.87
Tengeri 1911. májusra	5.89—5.70	5.72—5.73
Zab 1911. áprilsra	8.75—8.74	8.76—8.77

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Jan. 21. —

Magyar aranyjárdék 4%	112.—
Magyar koronajárdék 4%	92.—
Magyar koronajárdék 5½%	81.25
Magy. földterh. kötvény 4%	92.50
Horvát-szlavon földterh. kötvény	94.—
Magyar nyereményorszege kölcsön	785.—
Tiszszab. és szegedi sorajegy kölcsön	157.—
Osztrák járadék papírban	93.50
Osztrák járadék ezüstbe	97.25
Osztrák járadék aranyban	116.10
Osztrák koronajárdék 4%	93.10
1860. évi osztrák államsorajegy	165.—
Osztrák-magyar bankrészvény	18.90
Magyar hitelbank-részvény	161.75
Osztrák hitelintézet részvény	67.74
Oestr.-magy.-államvasuti részvény	75.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.1
Német birodalmi márka	117.32½
London vista	240.0½
Paris vista	94.90
20 márkás arany	23.47

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzéke.

Távírti tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonkénti korona értékben)

1910. Jan. 21.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	10.15—10.20
76	10.25—10.30
77	10.45—10.55
78	10.55—10.60

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	10.05—10.15
Rozs	6.95—7.—
Árpa	6.75—6.80
Zab	7.40—7.40
Tengeri(ul)	4.60—4.65

Kathreiner-féle
Kneipp
malátá kávé

csak egyféle létezik, ellenben utánzata tömérdek. Miért is óvatosság! Csak eredeti csomagot kérjünk és fogadjunk el a névvel: **Kathreiner**

312—II.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1911. január hó 22 én:

Delután 3 és fél óraker mérsékelt helyárrakkal:

Orfeusz a pokolban.

Víg operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette: Offenbach.

Keszlete delután 3 és fél óraker.

Este 8 óraker rendes helyárrakkal:

C bérlet. C₁ bérlet

Sárga liliom.

Vidéki történet 3 felvonásban. Irta: Bíró Lajos. Rendező: Keszler Ede.

SZEMÉLYEK:

A nagyherceg Berégi S.	Dr. Percedy Keszler Ede.
Thurzó Viktor/Delly Lajos.	Judit, a huga Harmath J.
Hesceu Mázor F.	Dr. Asztalos Vass Jenő.
Meszházy Ladiszlav J.	Bokor Adolf Polgár S.
Bosorczy Heltaí Jenő.	Zsifko ics Kulcsár L.
Katolnay Herold E.	Rád János Varnai Jenő.

Keszlete este 7 és fél óraker.

URÁNIA

mozgófénykép színház.

Műsor 1911. jan. 22-én, vasárnap:

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadkai-tér mellett.)

1. Apa és fia. — 2. Szőlőtarmelés. Természet után. — 3. Karácsony a háztetőn. Humoros. — 4. Alatri. Látványosság. — 5. A riportter. Dráma. — 6. Kirándulás akadályokkal. Humo os. — 7. Zaira. Dráma. — 8. A botc inálta doktor. Mollere klasszikus vigjátéra a Comedie francoise művészi előadásán. — 9. Hegyszakadékok Látványos.

Előadások d. u. 3 órától kezdve.

Az előadások tartama 1 ó; fél óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Előkészületben 1911. január hó 23., 24. és 25-én

Udvari képek.

Epizódok: Öfelsége Ferenc József, Vilmos császár, Ferenc Ferdinánd trónörökös és József főherceg életéből.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Műsor: Ma vasárnap 1911. január 22-én

1. A kikapós inte náta. Humoros. — 2. Az est hangulata. Természetutáni felvétel. — 3. A béke anygalkái. Dráma. — 4. Mozgófénykép-ujtság. A hét eseményei mozgóképekben. Az Apolló-színház állandó műsordarabja. — 5. Express-házasság. Komikus felvétel. — 6. A karta-hagói rabszolga. Klasszikus dráma. — 7. Robinetti színdarabot tanul. Bohózat.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zár' ék 1 kor. Isó hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., hely 40 fill. IV. hely 20 fill.

Az előadások délután 3 óraker kezdődnek.

A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazene játszik.

Ruhátár. — Buffet.

NYILTTER.

Kávés tea

Kivonat KOTÁNYI JÁNOS árjegyzékéből:

Nyers kávé:

Jamaika ½ kg.	K 1.50
Portorico ½ kg.	K 1.70
Cuba ½ kg.	K 1.70
Arany java ½ kg.	K 1.70

Pörkölt kávé:

Saját villanyerőre berendezett gőzkávépörköldémből

Jó minőségű ½ kg.	K 1.70
Finom minőségű ½ kg.	K 2.—
Legfinomabb keverék (Cuba, Arany, Menádó, Mocca) ½ kg.	K 2.40

Tea:

Törmelék-tea ½ kg.	K 2.50
Congó-tea ½ kg.	K 3.—
Családi keverék ½ kg.	K 5.—
Legfinomabb Király-tea ½ kg.	K 6.—
Ceylon-tea a legerősebb zamatu ½ kg.	K 6.—
Kitünő teasütemény-keverék ½ kg.	K 0.75

Rum:

1 liter eszládi tearum	K 1.70
1 liter finom brazilliai rum	K 2.20
1 üveg 7/10 liter finom jamaicai rum	K 3.30

A világ-eredeti dobozokban

Kotányi-paprika

Kotányi János

kávé- és tea-nagykereskedő.

Szeged, Budapest Bécs, Berlin, Abbázia,

ARAD,

Jozsef főherceg ut 3. sz., az „Arad Csa-nádi Gazdasági Takarékpénztár” épületében.

A világ legelegánsabb, legszebb, leglaposabb és legpontosabb **Órája**

„Schild Fréres Co” Granges Schweiz.

Aradon csakis

Weinberger Ferenc, Gallert és Fia és Assael H. és Fia

uraknál kaphatók.

EREDETI POPOFF-TEÁK!!

Elismert legjobb

Tea

és

Rum

beszerzési forrás

HANZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-u. 2.

Városi és megyei telefon 455. sz.

VALÓDI ANGOL RUMOK!!

Következő
ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Kóbor Tamás: Ki a Ghettóból, Heltai Jenő: Kis mesés könyv. Jerusalem Else: A Szent Skarabáus, Doyle C.: A Clomberi rejtély, Szomaházy: A karmester, Herczeg F.: Mikszáth Almanachja 1911-re, Kemal Bej: Gülnihal, Biró L.: Elbeszélések, Mann: A boldogság akarása, Kóbor T.: Hamupipóke ónagyság, Schaw: Cashel Byron mestersége, Dr. Hankó: Universum V., Green A. K.: Melyik a három közül, Diplomata: A hannoveri huszárok, May Károly: A felelmetes, Móricz Zsigmond: Sárarany, Tragédia, Ambrus Zoltán: Ifjuság, Ignotus: Színházi dolgok, Wedekind F.: Novellák, Schnitzler A.: Az élet szava, Ady Endre: Így is történhetik, Lovik Károly: Egy barátságos ház története, Mikszáth Kálmán: A fekete város,

Németben: Audoux M.: Marie Claire Crocker B. M.: Entgleist, Franzos E. K.: Die Juden v. Barnow, Zittelmann K.: Von den grossen Mauern, Georgy Ernst: Theater, Doyle Connan: Ein Duett, Franklin Edgar: Der Meergrüne Wandschirm, Rittland Klaus: Wenn die Fackel sich senkt, Boy-Ed Ida: Ein königlicher Kaufmann, Rosner Karl: Der Herr des Todes, Blumenthal: Eine Frauenbeichte, Klinckowatroem: Die Insel des Friedens, Schnitzler Arthur: Komtesse Mizzi.

Kölcsöndíj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

A vidéki bérlok is a leggyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 kor., vagy füzetenként 20 fill.

Legújabbak: Fall: Die erste Tour, Kun: Uccu Sári, Fall: Die schöne Risetta, Eysler: A halhatatlan lump, Zerkovitz: A kiknek a szívük fáj... Add ide!!! Tudja Isten, Weiner: Csokolóztam, A hangli, Grósz: A pécskai cigány-soron, Vánkos nóta, Csillag nóta, Simkó: Ne korholjon édes anyám, Mikor mentél, Fall: Puppenmädel, Heidelberg: A Jasz — leány, Sas Náci: Letűnt a nap, Hajtsd ide párom a fejedet, Kun M.: Pincér fizetek, Weiner: A pesti duhaj, Komáromy: Vándor keringő, Sas Náci: Gesztenye nóta, Jé maga az a Grün!?, Nicholson: Nagysád ne siessen... Wollner: Néger Don Juan, Zerkovitz: Rövid az élet, hosszú a sir! Heidelberg: Dal a kiskoru Pistáról, A mama, Dr. Gelén: Fagyos história, Gerő: Nóta a Zsuzsáról, Fráter: Ha meghalok, Huzzad cigány, Tellmann: Tücsök dalok.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

881

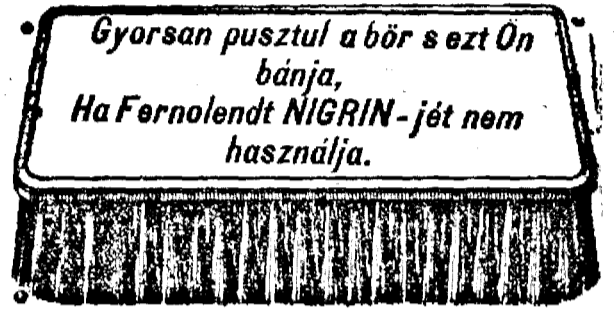
SZULTAN TORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithien-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyí összetétel következtében sikeresen alkalmazható vese-, húgykő- és hólyaghajok esetében, valamint cukorbetegségekkel, csúszos bántalmakkal, továbbá a légző- és emésztőszervek heretikus bajainak gyógyítására

Készítéskor: Budapest, IV. Farkas közút-csúcspart 72. Kétfelhősi úti: EPERJES.

Főelárulók Aradon: Dör Gusztáv, a városháza szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 826 Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

Gyorsan pusztul a bőr sezt Ön banya, Ha Fernolendt NIGRIN-jét nem használja.

6835

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörmedésnek bizonyult közvevényél, csúszái és meghűléseknél. Figyelemre méltó, Silány hamisítványok miatt bevitelkor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K. 80, K. 1.40 és K. 9. — és ágyazóiban minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Tórek József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerüzara az „Arany országház”, Prágában, Eisnbothstrasse 5. sz.

7178

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak választékos ellenében válaszolunk.

1911. január hó 21.

Keresünk:

Vidékre: 3 füszer, rőfös és rövid, 2 rőfös és rövid, 2 vas és füszer és 4 vegyes szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet.

Atánlunk:

6 füszer és rövid, 2 kézmű és divat, 1 férfi és női divat és 4 vegyes szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA 301

Klein Sándor, titkár.

Keppich Zsigmond, igazgató.

HUSSERL M.

Gyári raktár nagyban és kicsinybeni eladásra

dohánykülönlegességi tőzsdéjében.

4565

szines vagy vízi nyomás nélkül, teljesen maradvány- és hammentes, ami által teljesen ártalmatlan.

Szivarkahüvely Verge szivarka-papir.

Kiadó lakások

Az I. emeleten, modern és kényelmes 2 utcai és 1 udvari szobából álló és 3 utcai és 1 udvari szobából álló lakás (esetleg az egész I. emeleti lakás) valamint a földszinten 2 utcai és 1 udvari szobából álló lakás, előtér, találkozó, fürdő- és cselédszoba, konyha, clozet és kamrából álló uri lakások, valamennyi elegáns kivitelű, fölépcsőházból bejárattal, tűzhelybe épített gázfőzővel

1911. május hó 1-re kiadó

Bővebbet: Dr. Vadász Armand ügyvéd irodájában, Luther Márton-utca I. sz. II. emelet. Telefon 645. szám és a főpallérnál.

Kökögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle cukorkánál

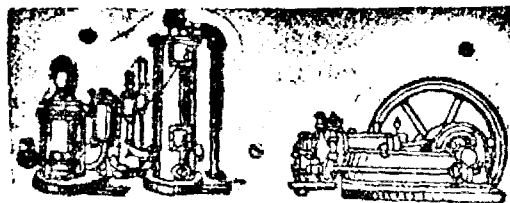
Vasárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzása van.

1 doboz 60 fillér.

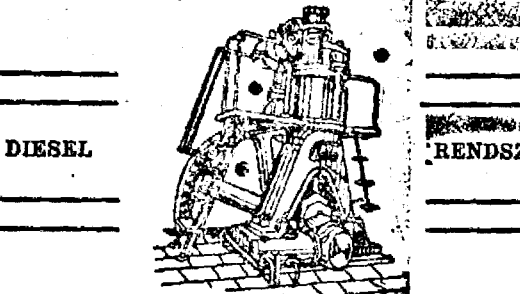
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Kalmár és Engel

Motor és Gépgyár Gyár: BUDAPEST, VI. Úteg-utca 19. Városlipót-körút 22. Világhírű! Eredeti! „Benz”

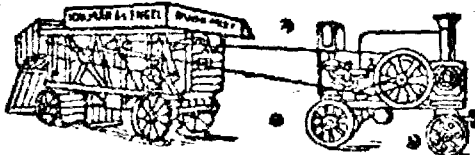
Szivógázmotor telep. — A jelenkor legolcsóbb fűzeme. „Benz” nyersolaj motor.

DIESEL

RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány. Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulóan egyszerű szerkezetűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

EGGER EMULSIO

csak a védjeggyel valódi

Minden szülő adjon hideg időszaiban gyermekeinek EGGER EMULSIOT, mert ez erősíti a gyermekeket, előfordítja a csontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorérzékenységnek. Megbecsülhetetlen fogászati időszerű. Hirneves orvosi ajánlák, mert a legjobb csukamájolaj preparátum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és eljött veszi a különféle gyermekbetegségeknél.

Egy üveg ára 2 korona a gyógyszerüzletekben. Postán 3 üveget bérmentve 6 koronáért a pénz előzetes beutalása után vagy utánvalóval küld.

„Nádor-gyógyszertár” Budapest, VI., Váci-körút 17.

Ingyen és bérmentve küldjük a minden szülőnek nélkülözhetően fontos: „Hogyan védekezzünk a gyermekbetegségek ellen?” Kapható: Kerekes Géza gyógyszerüzletben és Vojtek és Weisz drogeriájában.

1868. óta fényesen bevált BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

G. Heil & Co. gyártmánya. Kiváló bőrcsodászatra Európa legjobb államában bizonyítottan alkalmasnak.

mindennemű bőrkiütések. Öreg krónikus és pikkelyes bőr és előző kiütések, továbbá zuzmó, fagyfoltok, lábizmódok, fej- és szakállpikkelyek ellen. Berger-féle kátrány-szappan 49 százalékos kátrányt foglal magában és 10-12 percen belül a kerékeken forogó egyéb kátrány-szappanoktól. Makacs bőrbajoknál alkalmazták a nagy hatást.

Berger-féle kátrány-kénszappant. A nagyobb kátrány-szappan egyenlő a bőr tisztításával szemben, a gyermekek lőr- és fejen való kiütés ellen, valamint minden napi használatra mint fölmoshatatlan mosdó- és fürdő-szappan szolgál.

Berger-féle glicerin-pipereszappan melyben 33 százalékos glicerin foglaltatik és amely tisztítóval van. Kiváló bőrápoló szerként használják továbbá kitűnő alkalmat.

Berger-féle borax-szappant. A pedig párszennések, szűrés, szűrés, szűrés és más bőrbajok ellen.

Ára drágabbnak minden fajtából 70 fillér, ha nem utasítással együtt. Kérjen a vásárlásnál nyomatékosan Berger-féle kátrány-szappanokat és kátrány-szappanokat, G. Heil & Comp. gyártmányúkat és vigyázzon az ábrákkal való igazságra és a mellette lévő csatlakozásra, mely minden címkén ott kell hogy legyen.

Kiütésre Bőrszenn 1883-ban díjazottan nyert és a Paris 1889. évi világtállalás arany éremmel.

A Berger védjegy minden más gyógyszer- és higiénikus szappanok és szűrésű csatlakozásokon használatos. Kapható minden gyógyszerüzletben és szaküzletben. Nagyban: G. Heil & Comp., Wien, I., Silberstr. 2. Magyarországi főraktár: Török József & Co. Gyógyszerüzlet, Budapest, Kiraly-utca, 12. Thulliner (Gyógyszerüzlet), Erzsébet-utca, Kochmeister Fr. Utóda, H. utca 2. Budaörs: Dr. Moser dr. Gyógyszerüzlet, Kelenföldi út 2. Bécs: Dr. Schmidt Gyógyszerüzlet, Marbach-utca 2. Kicsinyben Magyarország összes városában és vidékén.

Raktár Aradon: G. Földes Kelemen, Hajós-Árpád és Rozsnyay Matyas gyógyszerész utca-nál, Vojtek és Weisz drogeriájában és kapható az összes hazai gyógyszerüzletekben. 1462

EGÉSZSÉGES

marad a gyomor,

ha legelőképpen az emésztés állandó, folytonos szabályosságára vigyázzunk és elkerüljük a kellemetlen székrekedést. Van erre mód. Bevált és a legolcsóbbabb, világos és legújabb sabb gyógyfűvekből készült, étvágygerjesztő, emésztéscsökkentő és könnyű székletet okozó házi készítésű, a helyes és rendeltetéses következése nyel, a táplálkozás hibáit, a hűlés és vezedelmes székrekedés és káros körülmények, így például gyomorégést, telítettség, túlságos savképződést és a fájóalmas görcs ket nemcsak csillapítja, hanem eltűnt. Ez Kosa doktor gyomor balzama Fragner B. gyógyszerüzletéből, Prágában.

FIGYELMEZTETÉS! A csomag minden részben látható a törvényes védjegy.

Főraktár:

FRAGNER B. os. és kir. udvari szállító gyógyszerüzlet, P R A G A. Kleinselte 203. Naponta postai szállítva. Nerada-utca sarkán.

Egész üveg 2 K., félüveg 1 K. Postán a pénz előzetes beutalása ellenében küld egy kis üveget 1.50 K., 2.50 K. ellenében nagy üveget, 4 kor. 70 fill. ellenében két nagy üveget, 8 kor. ellenében négy nagy üveget, 22 korona ellenében 14 nagy üveget küldük bérmentve az osztrák magyar monarchia minden államában.

Raktárak Magyarországon és Ausztriában minden gyógyszerüzletben.

Reklám nélkül is Lovas Károly lakás- és ablak-
mindenki tudja, hogy tisztítónak
 porszívó-gépje van, hogy telefon-száma 789.,
 hogy Mihály-utca 86b. szám alatt lakik.

838

Ügyes kárpitos

olcsón ajánkozik házakhoz dolgozni úgy helyben, mint vidékre.

Vidékre árfelemelés nélkül.

Stáhl M.

Bercsényi Miklós-utca 32. 8435

Értesítés!

Van szerencsénk egy a helyben, mint a vidéki nagyrődemű közönséget tiszteltetéssel értesíteni, hogy Aradon, Bockó-utca és Háltér sarkán, a Rákóczi-kávéházzal szemben egy teljesen újonnan berendezett

mosó és fényvasaló intézetet nyitottunk.

Mivallalunk minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: gallérokat, kézeket, férfingeket és bármilyen fehérneműket, melyeket hófehérre mosunk. — Egyben tudatom a n. é. közönséggel, hogy 5 éven át a Müller-féle vegytisztító gyár gőzműsoda osztályának vezetője voltam s így abban a helyzetben vagyok, hogy a legnagyobb meglepedésre szolgálom ki b. rendeléimet. — A n. é. közönség szíves jóindulatát és támogatását kérve vagyunk

kiváló tisztelettel

Apró István és Társa

tulajdonosok. 440

Új minta- és gazdasági gép asztalos műhely!

Van szerencsém az érdekelteket értesíteni, hogy Aradon, Mátyás Kelemen utca 45. 47. számú házban minta és gazdasági gép műhelyt nyitottam. — Mivallalok a legszakszerűbb kivitelben minden e szakmába vágó munkákat leggyorsabban és legolcsóbb árak mellett. — Szíves pártfogást kér

kiváló tisztelettel

Kronberger István

műasztalos.

Ügyes tanuló fölvetetik.

Önnek óvni kell a feleségét.

1877

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tubó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrei igazolják, diszkrétan küldöm 90 fillér magyar levél bélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin. S. W. 286. Lindenstr. 51.

Elsőrendű

temetkezési vállalat

Pankota Fő-ut, motor végállomás. Üvegezett diszgyáskocsi, nagy érc, tölgyfa és fenyőfa koporsók raktáron a kegyeletes közönség részére készen áll. Finomabb, egyszerűbb szemfedelek, koszorúk, koszorúszallagok, aranyos feliratok, fekete fátöl és fehér vallszallag, gyertyák, különféle cipő, harisnya, szóval temetéshez való vagy tartozó cikkek elősmert szolid árban kaphatók

5555

Stoloz József,

asztalos és temetésrendező vállalkozó Pankotán.

— Alapított 1879. évben. —

Vörös bükk

Evi háromezer köbméter vörös bükk rönk szállítását akarja lekötési hozsa saabb időre közv. ífen a termelőnél egy elsőrangú cég, amelynek az a szándéka, hogy Arad vidéken fűrészt és Liparvállalatot létesítsen. Szíves ajánlatokat „Arad vidék 86113 sz” jelű alatt Schalek Henrik hirdetés irodájába kérünk. Bécs 1. Wolkzeile 11 6877

AKI

zamatatos, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 80 fillérért egy üveg 381

Rumkivonatot.

Ebből a rajta levő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet

Kizárólagos raktár: **Földes Kelemen**

gyógyszerésznél

Értesítés!

Értesitem Aradváros és vidéke n. é. közönségét, hogy a Forray-utca 2. szám alatt 22 év óta fennálló Beck J.-féle

cukorka, csokoládé és déli gyümölcs különlegességi üzletét megvettem

és azt friss árukkal felszerelve, személyesen tovább vezetem. A kereskedői pályán sok éven át szerzett tapasztalataim abba a kellemes helyzetbe jutattak, hogy b. vevőim meglepedését úgy első minőségű áruim, valamint olcsó árak és figyelmes kiszolgálás által kiérdemeljem, miért is szíves pártfogást kér kész szolgálattal

4121

Németh Sándor és Társa.

Hirdetmény.

A dévai kir. törvényszék, mint csődbíróság 14615/1910. P. sz. vég ése folytán eladatik Brádon vagyonbukott Zimmermann Hersch brádi volt kereskedő üzleti helyiségének berendezése és butorzata, u. m. bolti állványok, áruasztalok, kassza, stb., mely a csődleltár 279. tétszám alatti becsü szerint 500 korona becsértéssel lett felvéve 800 korona beszerzési árral. Értekezhetni hétköznapokon 1911. január 27-ig Brádon, Dr. Papp János ügyvéd csődtömeggondnok ügyvédi irodájában naponta d. u. 2—4 óra között.

Dr. Papp János

ügyvéd, csődtömeggondnok.

371

Nélkülözhetetlen háziszor

„Doré” sósborszesz.

A Doré sósborszesz

az összes használatban legelőnyösebb szeszek közül a legjobb minőségű bizonyult.

A Doré sósborszesz

kitűnő eredménnyel használható mint bedörzsölőszer, mindazon esetekben midőn a bedörzsölést szükségesnek tartják, vagy ott, hol az orvos a bedörzsölést előírja. Különösen mindenféle reumatikus fájdalmaknál, fejfájás, lábfejás, oldalszurás, hátfájás és csuzos fájdalmaknál.

Belsőleg: 20—40 cseppet cukorra csepeentve kitűnő fájdalomcsillapító és gyomorerősítő szer.

Ára egy eredeti üvegnek utasítással együtt

44 fillér.

Főraktár: HAJÓS ARPÁD gyógyszer-tárában, továbbá: Ring Lajos gyógyszer-tárában és Vojtek és Welsz drogueriájában kapható.

Vigyázat a DORÉ névre.

Uj! Aradon még nem létezett!

Gyorstalpaló vállalat

a Forray-utóában (gróf Nádasdy-palota) MEGNYILT.

Uj!

Ára i:

Férfi cipőtalp és sarok csak 2 K. 40 f.
 Női csak „ „ „ 2 K. — f.
 Gyermek csak „ „ „ 1 K. 60 f.

4533 Szíves pártfogást kér

SZABOLCSI FARKAS.

Fajtiszta *riparia porta* is alanyon oltott, elsőrendű, dus gyökérezetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

sima valamint *riparia portalis* szőlőveszőket ajánl gyökéres és elsőrendű minőségben

HÁMORI-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál: 4251

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229.

FÖLDES KELEMEN

orvosi laboratórium Arad.

Végez:

Vizelet, köpet, bélsár, vér, gyomornedv vérvizsgálatokat.

Wassermann-féle Lues reakciót.

Malaria plasmodiumok kimutatását.

Vidal Ficker (Tiphus, Paratiphus) Punctios (umbalis, pleuralis abdominalis) folyadékok vegyi bakteriologikus és cytologikus vizsgálatait.

Toroklepedék, orrváladék, diphteria, szem és fül váladék bacteriologicus vizsgálata. Spirocheta palida kimutatása Sperma vizsgálata (azoosperma.)

Kérszöveti vizsgálatok, stb.

A vérvizsgálatokhoz szükséges vérvételre használandó steril kémcsövek az orvos uraknak rendelkezésére állanak.

A vizsgálatok díjait a legméltányosabban állapítottam meg.

A vizsgálatokat dr. Lukács Jenő és dr. Posgay István orvos urak végzik. 361

Gróf Potocki uradalom Gurahoncon

ajánlja szigoruan selejtezett

1668

2 éves II. oszt. bükkhasábfáját.

UGYANOTT KAPHATÓ

szőlőkaró, erdei és mezei talpfa.

mig a készlet tart.

6581

Használt

ó l o m

megvételre keresetlik

Van szerencsém a nagyérd. közönség tudomására hozni, hogy

asztalos üzletemet

Kápolna-utca 3. szám alá saját házamba áthelyeztem és minden tekintetben a modern követelményeknek megfelelően berendeztem. Mint eddig, úgy ezután is fő-törekvésem lesz izléses kivitel, szolid munka és olcsó árak által a nagyérd. közönség bizalmát kiérdemelni. 8951

Elvállalek modern lak- és boltberendezéseket, portale és épületmunkát.

Kész butor eladás.

A nagyérd. közönség becses pártfogását kérve, teljes tisztelettel

Molnár Antal,
épület és műbutorasztalos.

Egy, az adóügyi teendőkben jártas

egyén

azonnal alkalmazást nyerhet Világos község jegyzői irodájában. Utólagos havi részletekben nyerendő évi 1000 korona fizetés mellett.

Világos, 1911. január 18.

Stéger Vendel,

374

jegyző.

Alkalmi vételök

az értékesítésre

ékszertárgyakban

arany és ezüsttárgyakban, Arad legnagyobb óra és ékszerárúháza

Deutsch Izidor

óra- és ékszerész

Woltzer János-utca, Minczler-palota

Zálogszedések

arany és ezüsttárgyak, gyémánt és Brillant tárgyak a legnagyobb árban megvételre vagy más tárgyra átcsereztetnek
TELEFON 439. TELEFON 439.

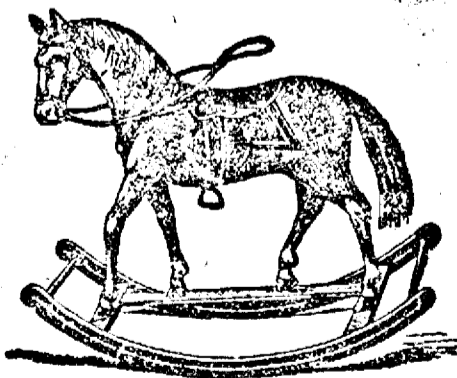
Játékok!!

mélyen

leszállított

árban

kaphatók

Eisele János

koronás

áruházában

hol az összes játékaruk kiárúsítottak. 2485

Telefon 162. sz.

Telefon 612. sz.

Páratlan minőségű

la. Porosz Szalon Fűtőszén, la. Porosz Diókokszt

jutányos árban kapható

Reusz Mór és Fia cégnél Arad, Boros Béni-tér 12.

Hirdetmény.

Egy 6600 korona évi díjazással ellátott, Erdélyben, kisvárosban lévő I. oszt. postás helyet cserélné egy aradmegyei II. vagy III. oszt. postással. Értekezhetni: tótváradi jegyzővel.

387

28-1911. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke I. évi január hó 28-án, d. e. óraker a fajúrmás hidak lebontási munkájának biztosítására árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő 300 korona készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet s az ajánlatban a bontási mód részletesen leírandó.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a

bánompénz letételére vonatkozó nyugta mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők a városháza 104. sz. szobájában.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1911. évi január hó 16-án tartott üléséből.

A gazdasági szék

Eladó

nagyobb vas- és fűszerüzlet részére alkalmas boltiállvány és egyéb berendezések továbbá ajánlok saját telepemén készült I. oszt. gyökeres és sima

szőlőoltványt,

bor és csemege fajokban.

HOLZEISEN JÓZSEF

vas- és fűszerkereskedő

M.-PÉCSKA.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

27101-910.

Hirdetmény.

Az országos gazdasági munkás és c-éledsegély pénztár igazgatóságának 25-910. sz. megkeresésére közhírre tesszük, hogy az 1907. XIX. t. cz. 3. §-a a géptulajdonosokat kártérítési felelősség mellett kötelezi, hogy az összes gazdasági gépeik mellett alkalmazott összes munkásokat, ideértve a gépészt is, pénztárunknál baleset ellen biztosítsák. Ez a fe-

lelősség még abban az esetben is a géptulajdonost terheli, ha akár valamenyi gépmunkást, akár azoknak csak egy részét is nem a géptulajdonos, hanem a csépeltező gazda állítja a géphez.

2. A gépmunkásokat vagy úgy lehet biztosítani, hogy a rendkívüli tagok sorába névszerint beiratják, vagy úgy, hogy a munkások neveit meg nem jelölik s általában biztosítják azokat, a kik az illető gépmunkát végzik.

Az a gépmunkás, a ki a rendkívüli tagok sorában van biztosítva, akkor is segélyre jogosult, ha a gépmunkát abban hagyja és másutt éri baleset. De abban az esetben azt az új munkást, a ki őt a gépmunkában felváltja, újból kell biztosítani, mert itt mindig a személy van biztosítva.

3. Az a gépmunkás ellenben, a ki általában van biztosítva, akkor, ha nem a biztosított gépmunkánál éri baleset, segélyt nem kap, de viszont azt az új munkást a ki őt a gépmunkánál felváltja, nem kell újból biztosítani, mert itt mindig a foglalkozás van biztosítva.

A gépmunkások biztosítását nem lehet úgy eszközölni, hogy azoknak csak egy része, például csak a kéveadókat biztosítsanak nevük megjelölése nélkül, más része pedig nevük megjelölésével a rendkívüli tagok sorában, hanem vagy az illető gép mellett dolgozó összes munkásokat, ideértve a gépészt is, együttve általában biztosítja, vagy pedig mindannyiukat külön-külön nevük megjelölésével a rendkívüli tagok sorába.

4. Azok a géptulajdonosok, a kik a gépmunkások kötelező biztosítását azok neveinek megjelölése nélkül ohajtják eszközölni, erre vonatkozó és Dr. Angel István városi I. aljegyző tb. főjegyző mint hatósági megbizottnál ingyen kapható nyomtatvány mintán nyilatkozataikat s egyidejűleg a megfelelő biztosítási díjat az országos gazdasági munkás és cseléd segélypénztár igazgatóságához (Budapest) lehetőleg mielőbb terjesszék fel, mert a ki korábban eszközöli a biztosítást, több díjat úgy sem fizet, ellenben a mellett, hogy a biztosításra vonatkozó jogát tovább élvezzi, kétségkívül előnyös reá nézve, ha a gépmunka tényleges megkezdése idején nem kell sietnie a biztosítással, mert annak gondját már idejekorán elvetette.

5. Minden gazdasági gépberendezést (cséplőgép, szecs-kavágógép, fűrészelő, darálógép stb.) külön-külön rovatába a nyilatkozatnak kell bevezetni és külön-külön kell a biztosítási díjak megfelelő teljes összegét megfizetni, még az esetben is, ha a különböző gazdasági gépek mozgásba hozatalára ugyanazon mozgató erő szolgál, mert nem az erőt szolgáltató gép képezi a biztosítás tárgyát, hanem a munkát végző gazdasági gép. Egy gazdasági gépberendezést az illető (munkát végző) gép, a mozgatóra szolgáló (az erőt szolgáltató) mozgonnyal együtt képez.

A városi tanács.

Advertisement for 'Egгер mellpasztillái' (Egger chest pills) by 'Nádor Gyógyszerpar'. Includes images of a man and a woman, and text describing the benefits for cough and chest issues.

Advertisement for 'CIPŐK' (shoes) by 'Kutányi J.' in Arad. Features an illustration of various styles of shoes and text: 'Rendkívül nagy választéku minden kivitelben', 'ELSŐREN DÜ ARUHAZ CIPŐ', 'Kutányi J. Arad, Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.'

Minden

előtízetők, hirdetőnk, avagy nyomtatvány
megrendelőnk

ingyen

kapja meg, ha írásban kéri, gyönyörű nagy
fali naptárunkat.

Tisztelettel
az „Aradi Közlöny“
kiadóhivatala.

MAUTNER R. OLCSÓ ÁRUHÁZA.

Általános, feltűnő olcsóságok!

Nagyobb tömegek vétele folytán alkalmam van az alant elő-
sorolt árukat **jóval a gyári áron alól** a n. é. közön-
ségnek rendelkezésére bocsátani:

Vásznak, kanavász, mosódelén, francia
delén, Liberti selyem batiszt, angol
zephirek, ruhavásznak, asztalneműek,
szőnyeg, függönyök, ágyterítők, stb,
stb. szakmába vágó cikkek. o o

Nagymennyiségű angol férfi szövetek
és angol női costum-szövetek félárban.

MAUTNER R.

Olcsó Áruháza Hunyadi-utca 1.

Üzleti órák fél 8-tól 12-ig, délután fél 2-től 7 óráig.

891

Használt ólom megvételre kerestetik.

Aradi Ipar- és Népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1911. évi február hó 7-én délelőtt 9 órakor az Aradi Ipar és Népbank zálogosztályában a következő számú és 1910. évi november hó végeig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak alapszabályunk 46. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

14167 14224 14334 15504 15870 15920 15929 16296 17092 17147 17197
17824 17911 18448 18745 19040 19154 19370 19755 20027 20112 20239
20422 20429 20852 20871 21550 21619 21776 245 303 423 545 707 1429
1560 1691 1764 1903 2145 2293 2312 2334 2411 2432 2673 2720 2842
2870 2938 2955 3022 3027 3117 3147 3228 3342 3487 3498 3567 3752
3764 3814 3961 4003 4044 4070 4082 4207 4320 4341 4542 5070 5142
5152 5286 5378 5393 5475 5489 5722 6024 6210 6237 6249 6320 6380
6455 6473 6496 6524 6564 6637 6671 6675 6693 6977 6987 7109 7184
7291 7315 7379 7485 7587 7618 7623 7740 7754 7759 7762 7784 7851
7876 7928 8034 8036 8087 8093 8143 8193 8202 8318 8386 8477 8519
8552 8570 8578 8598 8668 8682 8685 8779 8821 8940 8962 9027
9147 9242 9244 9343 9382 9431 9450 9457 9459 9492 9537
9550 9562 9582 9583 9612 9671 9675 9708 9828 9865 9917 9936 9949
9950 9987 9992 10024 10025 10041 10072 10091 10092 10094 10167
10185 10190 10205 10218 10253 10259 10260 10262 10278 10296 10321
10353 10360 10362 10372 10396 10406 és 10740, mely árveréshez a
a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghívotnak.

Arad, 1911. január hó 20-án.

889

Az Igazgatóság.

Keresünk expediciónk részére egy kiegészítő nő vagy férfi munkaeerőt. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

25447—1910. kh.

Hirdetmény.

Az 1884. XVII. t.-cz. 141. §-a alapján az aradi ipartestület kebelében működő békéltető bizottság segéd tagjainak az ipartestület hivatalos helyiségeiben megejtendő megválasztására határnapul 1911. évi január hó 22. napjának d. e. 10 óráját kitűzöm s arra az aradi ipartestülethez tartozó iparosok összes segédeit ezennel megbírom, megjegyezvén, hogy amennyiben a segédek a választás megejtetése céljából kellő számban meg nem jelennek, az iparhatósági biztosnak jogában áll a tagokat kinevezni.

A gyűlésen 1911. évre terjedő működési körrel 80 rendes és 15 póttag fog választatni,

Bittner Róbert s. k.,
iparhatósági biztos.

UJ ÉKSZER ÉS ÓRA ÜZLET.

FELLNER SAMU

ékszerész és órás a Központi Szálloda mellett
Arad, Andrassy-tér 20. szám.

A legolcsóbb árak mellett ajánlja dús gazdagon felszerelt raktárát:
drágakövek, arany, ezüst, prima china ezüstárak és óra különlegességekben.

Legelőnyösebb beszerzési forrása alkalmi ajándékeknek.

Minden e szakmába vágó javítások saját műhelyemben legpontosabban eszközöltetnek. 4135

Uj üzlet.

„Körösvölgy pálinka raktár”

cím alatt új üzlet nyílt az Andrassy-tér 5. sz. a. (Almay-palota), ahol valódi silvórium, törköly, rum, cognac és likőrök, valamint Almay-féle fajborok palackokban árusítatnak.

Na yérdemű közönségnek szíves támogatását kéri

Schwarcz Pál,

üzletvezető.

324

FÜSZER-, CSEREGE- ÉS ÁSVÁNYVIZEK KERESKEDESE

Telefon 311 sz.

Telefon 311. sz.

A fekete

kutyához.

— Alapított 1882. —

Färber Lajos, Arad

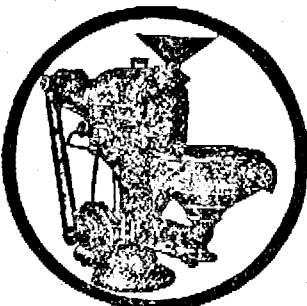
fűszer- és csemege-üzletben kapható:

Nézérolag ártalmatlan, saját módszerem alapján, óránként pörkölt.

„Japán-kávé”

mely minőségre és zamatra minden más fajtát felülmul.

A legjobb minőségű fűszerek, csemege-sajtok, magyar és francia pezsegők, rum, cognac és likőrök, cukorkák, mindennemű halárak, tea-sütemények, prágai sonka, hideg felvágottak, valamint mindennemű ásványvizek állandóan friss állapotban kaphatók dusan felszerelt raktáron

Szabadalmazott villany-üzemű kávépörkölő.

nagyban és kicsinyben.

127

Házasságközvetítőknek

302

és bármily más foglalkozású hölgyek és uraknak állandó mellékjövedelmet biztosít.
Schlesinger L. Berlin, Amt. 18.

36—1911. kib.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város közigazgatási bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a m. kir. kereskedelmiügyi miniszterium a villamos üzemre átalakítandó Arad hegyaljai h. é. motoros vasut közigazgatási bejárásának dr. Halászy László miniszteri osztálytanácsos ur vezetés alatt leendő megtartását elrendelte és az eljárás megkezdésének idejéül folyó évi január hó 25-ik napjának d. e. 9 óráját összejöveteli helyül pedig a városház ténácstermet tűzte ki.

Miről az érdekelt magánfelek azzal értesítettek, hogy a bejárás magukat megfelelően képviselhetik.

Arad, 1911. január hó 17.

A városi közigazgatási bizottság.

69—1911.

Hirdetmény.

Az 1910. évi december hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztoság által küldött összeírásai jegyzék 6 drb. ívét az állami jövedékről szóló

1899. évi XXV. t. c. 17 §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1911. évi január hó 17-től számítandó 8 napra a városi fogyasztási adófelügyelő-ségnél közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Schmidt Miklósné, Barna Kálmánné, Jancsár Miklós, Egető Jánosné, Szécsi Pál, kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adófelügyelő-ségnél észrevételeket.

Arad, 1911. évi január hó 13.

A városi tanács.

Nagymonnyiségű

maculatura

Jutányos áron

eladó.

Férfi és hölgy munkatársakat

302

a bel- és külföld minden városában keres azonnal, Nemzetközi házasságközvetítő intézet.

PRO HIRDETÉSEK.

Zálogházból

kiváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vesz és elad. **Farkas Streiber** Arad, Tökölly-tér I. 2974

Használt kerékpárt

és gramofont megvételre keresek. **Weber**, bizományi iroda Világos. 4572

Pincehelyiség

műhelynek kiadó. Bővebbet ifj. **Weisz Mór**nál Wesselényi és Varsassy József u. sarkán. 122

Aki a Révai Nagy Lexikont

megvenni óhajtja, attól átveszem a már elavult Pallas Lexikont. A Révai Lexikont részletfizetésre is szállítom. — Veszek legmagasabb árban egész könyvtárakat és hangjegyeket, 100,000 kötetes kölcsönkönyvtár és 80,000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. üzleti könyvek gyári raktára. **Kerpel Izó** könyv- és papírkereskedése, Aradon. 4071

Elsőrendű fodrásznő

ki a legkényesebb igényeknek is megfelel, alkalmi fésüléseket vállal. **Inczedy Etelka**, Gróf Károlyi-utca 10. 4583

Eladó

írevezett 2 szekrény, 2 ágy, egy éjjeli szekrény és 1 kis toilett 78 forintért. Értekezhetni **Rákóczy-utca 10. ajtó 11.** 267

Aradvárosi kiszolgált rendőr

örsvezető pénzbeszedői vagy hivatalosalkalmazotti állást keres. Óvadékkal rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban. 331

Intelligens urfió

házvezetői állást keres helyben, esetleg pénztárnoknőnek is elmegy akár vidékre is. Cim a kiadóhivatalban. 346

Egy teljesen jó karban

levő Smoking és frakk öltöny olcsón eladó. **Andrássy-tér 17. I. em.** 329

Német nyelvű nőt keresek

2 nagyobb gyermekemhez, ki naponként délután 4-8-ig velük lenne **Batthyányi-utca 87. jobboldal.** 364

Keresek

azonnali belépésre egy idősebb és egy fiatalabb ügyes segédet, akik vas-, fűszer és rövidáruban jártasak és bírják a magyar és román nyelvet. igényüket jelölve ajánlataikat **Berkovits Hermann**, Brád küldjék. 359

Aradmegyei mezővárosban

jó forgalmu kenyérsütőde, liszt és italmérési joggal felruházott fűszerüzlet, más vállalkozás miatt átadó. Cim a kiadóban. 363

Eladó ház és üres telk

Kossuth-utca 9. Értekezhetni lehet **Magyar-utca 28. sz. földszint.** 143

Legujabb festőminták.

Társó fatárgyak festésre, égetésre, lámpaernyők, virágcsereptokok, vitragepapírok. Asztaldiszítésre alkalmas futók és asztalkendők. Legujabb divatlapok, **Tolnai Világlapja** raktáron. **Krausz Paulin**, Színházépület. 234

Egy safon garnitúra,

arany asztalka és consol helyszüke miatt eladó. Megtekinthető: **Petőfi-utca 11. I. 2. ajtó.** 369

Egy fővárosi

szeszbizományi cég Arad, Csanád- és Hunyadmegyeek részére jutalékos képviselőt keres. 368

112.000 kötetes

kölcsönkönyvtár, magyar, német, francia és angol szépirodalom; havi bérlet K. 1-40 vagy kötetenként 10 fillér. Vidékre legpontosabb kiszolgálás. **Krausz Paulin**, Színházépület. Telefon 511. 234

Különbejárato

földszintes utcai butorozott szoba előszobával, vagy anélkül, azonnal kiadó **Simonyi-utca 6.** 378

15 koronát naponként

minden fáradság nélkül állandóan kereshet bárki, aki címét egy levelezőlapon „Schaechter Wien, 104/XVI/2. Postfach” céggel közli. 6931.

Könyvelőnő

a levelezés és könyvelésben elsőrendű erő, felvétetik. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével „igyekező” jelígyével a kiadóhivatalban. 390

Sószerszám

és nyereg, használt, de jókarban levő, megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 4628

Vaskályhák

különböző butodarabok, ládák, különböző nagyságban elköltözés miatt eladók. **Batthyányi utca 17a.** 876

Bonne

magyar vagy német, egy három éves gyermek mellé kerestetik. Bővebbet a kiadóban. 379

Eladó ház.

Illés-utca 138/b számú jókarban levő ház szabadkézből eladó. Értekezni ugyanott. 400

Ha rosszul lat

forduljon bizalommal az igazi tanult látászérezéshez (optikushoz)

Fógel Gyulához

Arad, **Boros Béni-tér 4. szám.** (dr. Szele József ügyvéd ur háza, a Széchenyi-gözmalommal szemben.)

Szemüvegek, cvikkerek, lorgnetek szakszerű kiszolgálása igazi szolid szabott áron. Divatos cvikker újdonságok! Hőmérők, szesz, bor- és egyéb folyadékok fokmérők.

Színházi látcsövek, szíjas tokban kitűnő nagy lencsékkel már 5 forint 50 krajcártól. Divatos, nyeles gyöngyház látcsövek 12 forint.

Szemüveg javítások, esetleg új üveg tétel. Szonnal, olcsón készülnek.

Gramofonok, gramofon lemezek, (Hulló felel, Cigányszeretem, Balkáni herceg stb. felvételek) nagy kétoldalasok 1 forint 25 krajcár.

Raktár: 21

valódi hegyi jegecz szemüveg,

s cvikkerekből. Minden rendelés, vagy javítás vidékre az üzlet költségén küldve.

Egy utcai külön bejárato

butorozott szoba február 1-ére kiadó. Esetleg teljes ellátással **Bercsényi Miklós-utca 33.** 395

Dezso-utca 4/a számú

ház eladó. Értekezni ugyanott 396.

Fafűrészelési vállalat

fűrészelést 1 öl 3 vágással 8 kor., 4 vágással 1 öl 4 kor. vállal. **Jakubovits József**, Szél-utca 1b. sz. 389

Kiadó.

Egy szép nagy utcai és egy udvari egymásba nyíló a lépcsőházból külön bejárattal bíró II. em. két-szobás lakás, amely orvosi esetleg ügyvédi irodának is igen alkalmas. Bővebbet **József főherceg ut 12. sz. alatt a házmesternél** 388

Vegetes kereskedésben

fiatal segéd alkalmazást nyerhet folyó év február hó 1 napjától. Ajánlatok **Wittenberger Mór** Kovacsincz küldendők. 385

Egy csinosan berendezett

fodrász-üzlet jóforgalmu helyen, közel a vasúthoz, külföldre való elutazás miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 384

Két szabadalmazott

találmány eladó, esetleg társat keresek hozzá tízezer koronával. **Karolina-utca 1/a** asztalos műhely. 397

Kaszinger-utca 5. szám a aft

egy 5 szobás külön zárt folyosóval, villannyal, fürdő-szobával mel-lék helyiségekkel ellátott uri lakk minden órában kiadó. Ugyanott egy műhely is. 377

Kiadó május elsejére

Lipót-utca 10/a 2 szobás lakás, konyhába vízvezeték. Nagy kert. Bővebbet özv. **Csömör József**né szőlőbirtokos **Kovacsincz**. Ajánlott levélre felelet megy. 367

Előnyös butorvétel!

Következő finom kivitelű, jó karban levő, erős szerkezetű matt butorok jutányos áron eladók: Két ágy, 1 sodronybetét, két kétajtós szekrény, 1 nagy asztal, 6 drb. szék, 1 pamlag magas háttal (plüsch), 1 mosdó tükörrel márványbetéttel, 1 nagy Console tükör márvány betéttel, alól is tükörrel, 1 ottomán, 1 kredenc szerű konyhaszekrény, 1 Singer-varrógép, 1 nagy ruhás láda vasalással, 1 szép nagy plüsch szőnyeg; 1 garnitúra igen szép asztragan készlet (sapka, diszített mul és diszített gallér.) E tárgyak holnap, vasárnap délelőtt 11 órától este 5 óráig megtekinthetők **Batthyányi-utca 38. sz.** az udvari lakásban, más napokon reggel 7 órától 8 ig. délben 12-től fél 3-ig. 399

Ügyes leány

ki a gyors és gépirásban jártas, állandó alkalmazást nyerhet irodában. Ajánlatokat „ügyes leány” jelígyével a kiadóhivatal közvetít.

Kifizeti ma-

gát, ha rossz az órája és nem resteli az utat, de levélzi **Boros Béni-tér 4. szám** alá (dr. Szele József ügyvéd ur háza a Széchenyi-gözmalommal szemben)

Fógel Gyula

chronometer és műóráshoz (a magyar órák szaklapja fómunkatársa.)

Zsebóra javítás, (ha nincs nagyobb törés) 1- frt.
Kiseb javítások —50 kr.
Ébresztő-óra javítás —50 kr.
Zsebrák minden minőségben, meglepő olcsó árban, példái:

Reszelt (nem préselt szerkezetű)
Roscofi óra 2-50 frt.
Lapos acél óra divatos 3- frt.
Ezüst „Omega” 14- frt.
Ébresztő óra 1-50 frt.

Ingórák modern faenba 4-50 forinttól.
Gramofonok, gramofon lemezek (újdonságok) 2 oldalasok 1-25 frt. Gramofon-javitó műhely! — óráüveg 15 kr., óráüveg (M. minőség. 10 kr. Minden óra-javításhoz ingyen óratok. 21

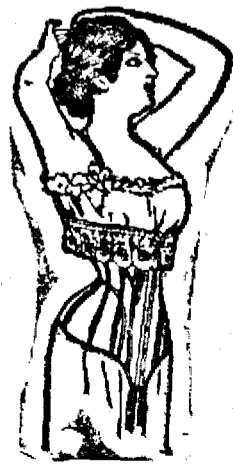
Valódi

4578

francia mellfűzők különlegességek kizárólagos raktára Varga D. Dani

Arad, **Andrássy-tér 20.**

Fűzőkhöz külön próbaterem. Ernyő különlegességekben dus választék. Javítások és villany-ernyő készítesek elfogadtatnak. Városi és megyei telefon 808.

A farsangra ajánljuk kitünően berendezett nyomdánkat

tisztelt olvasóink szives figyelmébe, hol

Névjegyek,

Báli meghívók,

Esküvési meghívók,

Eljegyzési értesítők,

Üzleti nyomtatványok,

Művek,

Könyvek stb. stb. stb.

Gondos és pontos kiállításban, méltányos árban készíttetnek.

Szives megrendelést kér: **Aradi Nyomda R. T.**

Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Az Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság

t. c. részvényeseit tisztelettel meghívja folyó évi **február hó 5-én délelőtt 10 órakor** Aradon saját intézeti helyiségében (Reinhart-ház I. emelet) megtartandó

IV-ik

rendes közgyűlésére,

melynek napirendje a következő:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság, úgy a felügyelő bizottság jelentése az üzleti eredményről az évi mérleg megállapítása, a nyereség elosztása feletti határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény.
3. A felügyelő-bizottság tagjainak egy évi időtartamra való megválasztása és javadalmazásának megállapítása.
4. Részvényesek esetleges indítványai

A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír a kinek részvénye legalább 3 hónappal a közgyűlést megelőzően nevére iratott és hozzátartozó le nem jart szelvényekkel együtt a társulat pénztáránál a közgyűlés befejeztéig letételt.

Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság

igazgatósága.